

10 lat MOWIS-u

Rozmowa z Mateuszem Płoskonką

Miasto odważnych konserwatystów

Felieton Prezydenta Miasta Krakowa

KRAKÓW.PL

Nr 17 (186), 26 października 2016

egzemplarz bezpłatny, ISSN 1898-9039

**Idzie jesień.
Czas na książki**

KRAKÓW

zapraszają:

Jacek Majchrowski
Prezydent
Miasta Krakowa

Bogusław Kośmider
Przewodniczący Rady
Miasta Krakowa

Tomasz Daros
Przewodniczący Rady i Zarządu
Dzielnicy I Stare Miasto

Jacek Bednarz
Przewodniczący Rady i Zarządu
Dzielnicy XIII Podgórze

98. rocznica wyzwolenia Krakowa

spod
władzy zaborczej

28
października
– piątek –
2016

10:00

cmentarz Rakowicki
[zbiórka o godz. 9:50 przy bramie
od strony ul. Rakowickiej]
**ZŁOŻENIE KWIATÓW
NA GROBIE
KPT. ANTONIEGO STAWARZA**

**HISTORYCZNY SPACER
PO CMENTARZU
„BOHATEROWIE LEGIONÓW”**

10:00

Urząd Miasta Krakowa
Rynek Podgórski 1
**ZŁOŻENIE KWIATÓW
POD TABLICĄ POŚWIĘCONĄ
LEGIONISTOM PODGÓRSKIM
POLEGŁYM ZA OJCZYZNĘ**

10:30

Międzyszkolny Ośrodek Sportowy
Kraków „Zachód”
pl. Na Groblach 23
**BIEG SZTAFETOWY O SZABLĘ
KPT. ANTONIEGO STAWARZA**

10:30

Podgórze, pl. Niepodległości
„Niepodległość zaczęła się
w Podgórzu”
**UROCZYSTOŚĆ UPAMIĘTNIAJĄCA
BOHATERSKI CZYN ZBROJNY
NASZYCH RODAKÓW
WALCZĄCYCH O WOLNĄ
I NIEPODLEGŁĄ POLSKĘ**

Rynek Główny:

12:00

**INSCENIZACJA HISTORYCZNA
W WYKONANIU GRUP
REKONSTRUKCJI HISTORYCZNEJ**

**UROCZYSTA ZMIANA WARTY
POD WIEŻĄ RATUSZOWĄ**

**ŚLUBOWANIE PIERWSZYCH
KLAS GIMNAZJALNYCH**

**ZŁOŻENIE KWIATÓW
POD TABLICĄ
NA WIEŻY RATUSZOWEJ**

**WRĘCZENIE NAGRÓD
ZWYCIĘZCOM
BIEGU SZTAFETOWEGO
O SZABLĘ KPT. ANTONIEGO
STAWARZA PRZEZ
GOŚCIA SPECJALNEGO
MICHAŁA KOŚCIUSZKO**

Oprawa uroczystości:
Kolejowa Orkiestra Dęta

ORGANIZATORZY

PARTNERZY

CENTRUM
MŁODZIEŻY
W KRAKOWIE

PATRONI MEDIALNI

WWW.KRAKÓW.PL

6. Kraków od lat uważany jest za stolicę polskiej literatury. Ten dumny tytuł ostatnio wyłącznie zyskał na wartości, czego najlepszym dowodem są wydarzenia, których będziemy świadkami na przełomie października i listopada.

14. Kraków otrzymał nagrodę Civitas w dziedzinie transportu. Wyróżnienie w imieniu Prezydenta Miasta Krakowa odebrał podczas międzynarodowej konferencji w Gdyni Marcin Korusiewicz, dyrektor Zarządu Infrastruktury Komunalnej i Transportu.

KULTURA

- 6. Idzie jesień. Czas na książki**
Literatura rządu w Krakowie
- 9. Klub kultury tworzą ludzie**
Tu jest miejsce dla każdego
- 10. 10 lat Krakowskiego Szlaku Techniki**
Zapraszamy na szlak!
- 10. Kraków pożegnał Mistrza**
Odszedł Andrzej Wajda

MIASTO

- 11. 10 lat MOWIS-u**
Rozmowa z Mateuszem Płoskonką, zastępcą dyrektora Wydziału Spraw Społecznych
- 12. Miasto odważnych konserwatystów**
Felieton Prezydenta Miasta Krakowa
- 13. Kalendarium Prezydenta Miasta Krakowa**
- 13. W magistracie o innowacjach**
Innowacja – Strategia – Organizacja
- 14. Mobilny Kraków nagrodzony!**
Nagroda Civitas w dziedzinie transportu
- 15. Najmłodszy o ekologii**
Finał projektu „Zdrowy oddech – aktywna edukacja ekologiczna”
- 15. Zbuduj szopkę krakowską!**
Bezpłatne warsztaty dla dzieci, studentów i całych rodzin

SPORT

- 16. Zostań przyjacielem Krakowa**
Spacerkiem po odznakę
- 16. Piłkarski Kraków na plus**
Przedstawiciele UEFA pod Wawelem

DLA SENIORÓW

- 17. Młodość to stan ducha**
Rozmowa z pastorem Friedrichem Magiriusem
- 18. W trosce o seniorów naszych miast**
Felieton Anny Okońskiej-Walkowicz, doradcy prezydenta ds. polityki senioralnej

RADA MIASTA KRAKOWA

- 19. Okiem Przewodniczącego**
Finansowa przyszłość Krakowa
- 21. Hiszpański smok na rondzie Mogiłskim**
Malowanie w strugach deszczu
- 22. Program rozwijania uzdolnień matematycznych dzieci**
Felieton Agaty Tatary
- 23. Głos Dzielnic**

HISTORIA

- 24. Legenda „Przekroju”**
Piękny jubileusz Mieczysława Czumy
- 25. Kalendarium krakowskie**
- 26. Ogłoszenia**

Wydawca: Urząd Miasta Krakowa, Biuro Prasowe, 31-004 Kraków, pl. Wszystkich Świętych 3-4
Adres redakcji: pl. Wszystkich Świętych 3-4, pok. 154, I piętro, tel. 12 616-13-86, e-mail: redakcja@um.krakow.pl
Redaktor naczelna: Beata Klejbuk-Goździalska; sekretarz redakcji: Agata Mokrzycka
Współpracownicy: Jan Machowski, Michał Kozioł, Katarzyna Krasoń, Tadeusz Mordarski, Julia Żylińska-Chudzik, Paweł Waluś, Beata Sabatowicz, Magdalena Bartlewick, Joanna Dubiel, Piotr Brydnyk, Błażej Siekierka, Katarzyna Maleta-Madejska
Zdjęcia: Wiesław Majka, Bogusław Świerżowski. Okładka: fot. Kamila Zarembska
Projekt graficzny: Pro Art Studio. Korekta: Magdalena Kędzierska-Zaporowska. Skład i łamanie: Pro Art Studio
Druk: Drukarnia Legra sp. z o.o. Nakład: 30 tysięcy egz. ISSN 1898-9039

Sposób dystrybucji dwutygodnika miejskiego KRAKÓW.PL:

Dwutygodnik KRAKÓW.PL można otrzymać w budynkach Urzędu Miasta Krakowa przy pl. Wszystkich Świętych 3-4, ul. Grunwaldzkiej 8, ul. Lubelskiej 27, w Rynku Podgórskim 1 i 2, na os. Zgody 2, przy ul. Stachowicza 18, al. Powstania Warszawskiego 10, ul. Wielopole 18a, ul. Wielickiej 28a, ul. Sarego 4 oraz w szpitalach miejskich i siedzibach jednostek miejskich. KRAKÓW.PL otrzyma także w sieci saloników prasowych KOLPORTER S.A.: al. 29 Listopada 95, ul. Konfederacka 1, al. Pokoju 20, ul. Wystouchów 22a, ul. Wystouchów 27, ul. Kamieńskiego 1b, ul. Długa 63, ul. Beskidzka/Witosa 28, ul. św. Tomusza 25, ul. Librowszczyzna 4, ul. Krowoderska 24, ul. Kalwaryjska 42, ul. Książna (Biedronka), ul. Stoneckiego 9, ul. Powstańców 34c, ul. Kościuski 17, os. Bohaterów Września 58, ul. Misiółka 1, ul. Jerzmanowskiego 12, ul. Nowohucka 52, al. Krasiciego 30, ul. Bora-Komorowskiego 31, ul. Pawia 5, ul. Nowohucka 33a, ul. Cwiklińskiej 18, ul. Wadowicka 6.

Kolejny numer KRAKOWA.PL ukaże się **9 listopada**.

fot. Wiesław Majka / UMK

Nie jestem statystycznym Polakiem

Nie jestem statystycznym Polakiem, czytam sobie, czytam, więc jestem, czytanie zbliża, cała Polska czyta dzieciom... akcji promujących czytelnictwo w Polsce można znaleźć całe mnóstwo. Zdarzają się głosy krytyczne, że takie przedsięwzięcia przekonują... już przekonanych, ale ja i tak mocno wierzę, że warto je organizować. A nuż jakiś przypadkowy nieprzekonany da się przekonać i dołączy do tych niestatystycznych?..

W Krakowie pod tym względem mamy w czym wybierać. Do promowania czytania książek wzięły się nie tylko szkoły i biblioteki, ale także domy kultury i muzea. I wygląda to coraz lepiej, o czym świadczyć może zdjęcie na s. 6 pokazujące, jak tłumnie stawili się krakowianie na spotkaniu z Anną Dymną, która czytała dzieciom „Kubusia Puchatka”. Co warto podkreślić, akcja to była całkiem „oddolna”, gdyż autorkami projektu są mieszkanki Mydlnik – Grupa Spontaniczna MaKoDaMy.

Ale nie tylko lokalne akcje warto tutaj przywołać na potwierdzenie tezy, że krakowianie są „niestatystyczni”. Właśnie rozpoczął się Festiwal Conrada – prawdziwa uczta dla moli książkowych, podczas której mogą spotkać naprawdę wielkich pisarzy. W ubiegłym roku gościliśmy w Krakowie Swietlanę Aleksijewicz, zdobywczynię Nagrody Nobla w dziedzinie literatury w 2015 r., w tym roku zobaczymy m.in. Michaela Cunninghama, Richarda Flanagana czy Idę Line, jak również świetnych polskich pisarzy. Festiwal Conrada zagościł też w krakowskich księgarniach – warto tam zajrzeć nie tylko po to, by kupić książkę!

A gdy już jesteśmy przy kupnie... Podobno tylko 27 proc. Polaków kupuje książki, a już w przypadku naszych południowych sąsiadów Czechów odsetek ten wynosi aż 48. Obserwuję jednak każdego roku, jak rośnie liczba odwiedzających Międzynarodowe Targi Książki w Krakowie, którzy opuszczają hale wystawowe dosłownie objuczeni lekturami.. Moja koleżanka cały rok zbiera piątki do skarbonki, by raz w roku zamienić je na książki właśnie podczas targów. Może to dobry sposób, by zachęcić najmłodszych jednocześnie do oszczędzania i czytania? Bo wiadomo, czym skorupka za młodu nasiąknie...

Zabierzmy więc nasze pociechy na Galicyjską 9 już jutro – targi zaczynają się 27 października i potrwać 4 dni, do niedzieli. I koniecznie komunikacją miejską, bo w tych dniach uczestnicy Międzynarodowych Targów Książki w Krakowie i Festiwalu Conrada z ważnym biletom na Targi – jeżdżą za darmo!

Beata
Kłepuk-Gordziejowska

redaktor naczelna

KONKURS!

W ostatnim numerze KRAKOWA.PL zadaliśmy następujące pytania: 1. Kto będzie przeciwnikiem Wisły CAN Pack w meczu EUROLIGI Kobiet w koszykówce 26 października? 2. Proszę podać trzy wydarzenia, które odbędą się w tym roku w TAURON Arenie Kraków. Oto prawidłowe odpowiedzi: 1. Przeciwnikiem Wisły CAN Pack w meczu euroligi kobiet w koszykówce 26 X 2016 r. będzie DYNAMO Kursk. 2. W tym roku w TAURON Arenie Kraków odbędą się m.in. koncert Justina Biebera, spektakl „Disney on Ice: 100 lat magii Disneya”, KSW37, mistrzostwa świata Super Enduro. Zwycięzcy naszego konkursu: Małgorzata Rzepka, Janina Konopka oraz Wiesław Istelski otrzymają podwójne zaproszenia na zwiedzanie TAURON Areny Kraków 31 października.

A oto najnowsze pytania konkursowe: 1. Kiedy Kraków otrzymał tytuł Miasta Literatury UNESCO? 2. Gdzie znajduje się siedziba MO-WIS-u? Odpowiedzi (wraz z imieniem, nazwiskiem oraz numerem telefonu) prosimy nadsyłać na adres: redakcja@um.krakow.pl do 31 października 2016 r. Prosimy także o dołączenie oświadczenia: „Wyrażam zgodę na przetwarzanie przez UMK moich danych osobowych na potrzeby konkursu”. Na zwycięzców czekają atrakcyjne nagrody!

fot. archiwum TAURON Arena Kraków

W obiektywie

100 jednośladów oraz 15 stacji – krakowianie mogą korzystać z pierwszej pilotażowej partii rowerów „Wavelo”

Taka jesień...

Jesienne zalesianie w Toniach

Hiszpański smok na rondzie Mogilskim

III Królewski Półmaraton ukończyło 7079 zawodników!

Idzie jesień. Czas na książki

Kraków od lat uważany jest za stolicę polskiej literatury. Ten dumny tytuł ostatnio wyłącznie zyskał na wartości, czego najlepszym dowodem są wydarzenia, których będziemy świadkami na przełomie października i listopada. Miasto Literatury UNESCO w ciągu kilkunastu dni będzie obfitowało w spotkania i festiwale, które mają zachęcić mieszkańców – zarówno tych najmłodszych, jak i nieco starszych – do czytania. A dziećmi będzie się naprawdę sporo, wystarczy wspomnieć o Festiwalu Conrada, jubileuszowych Targach Książki czy licznych wydarzeniach skierowanych do najmłodszych czytelników.

Tadeusz Mordarski

foto: Bogusław Świerkowski

Ludzie czytają coraz mniej, a to jest przerażające i niezwykle smutne. Czasy się zmieniły, ale papier to wciąż papier. W dalszym ciągu każdy, kto chce zaliczać się do kulturalnej elity, musi mieć wiele przeczytanych książek na swoich regałach. Życie to weryfikuje. Literatura urozmaica nasze dni, ale i rozwija korę mózgową, świadomość, a przede wszystkim wyobraźnię, która niestety jest w zaniku – mówi nam Zbigniew Wodecki, zachęcający krakowian do czytania książek. – Nasze domy bez nich są jak puste garaże – dodaje muzyk. A kiedy jest lepszy czas na wysłuchanie jego słów niż o tej porze roku?

Jesień w Krakowie zdominowana jest przez wydarzenia skierowane zarówno do miłośników prozy, jak i liryki, wielbicieli tradycyjnych książek, ale i fanów e-booków, a także kochających literaturę popularną czy naukową. Każdy znajdzie coś dla siebie. Kraków zaraża czytaniem, a kalendarz jesiennych imprez jest tego najlepszym potwierdzeniem.

Literackie centrum kraju stworzyły wielowiekowa historia, wspiane uczelnie, pierwsze skrytoria, biblioteki i drukarnie. Czymże byłoby jednak samo miasto bez ludzi, którzy to miejsce roztawali? Wśród nich byli ojcowie polskiej literatury, tacy jak Mikołaj Rej, Jan Kochanowski czy Piotr Skarga oraz wybitni artyści jak choćby Stanisław Wyspiański, Józef Mehoffer czy Stanisław Lem, którzy mogliby być dumni z tego, że Kraków wciąż jest uznawany za stolicę pisarzy i artystów. W mieście mają swoje siedziby najbardziej prestiżowe i najważniejsze krajowe wydawnictwa, ale nie brakuje także małych, ekskluzywnych i niszowych oficyn bibliofilskich, a jesień każdego roku jest ukoronowaniem tego, co konsekwentnie budowano przez lata.

Tysiące książek rocznie wychodzi z Krakowa

Krakowskie wydawnictwa rozwijają się prężnie i wydają ponad 3 tys. książek rocznie, drukowanych w łącznym nakładzie ok. 6 mln egzemplarzy. Osoby związane z Krakowem otrzymują wiele nominacji do najbardziej prestiżowych nagród literackich w naszym kraju. Pod Wawelem działa kilkadziesiąt bibliotek, niemal 80 księgarni i blisko 30 antykwariatów. O ciągłości literackiej historii może świadczyć fakt, że jedna z kamienic przy Rynku Głównym mieści księgarnię nieprzerwanie od 1610 r.

Dodatkowo, od przyszłego roku, rozpocznie swoje funkcjonowanie Biblioteka Kraków, która powstała z połączenia czterech oddziałów. W obiekcie przy ul. Krakowskiej 29 znajdują się m.in. reprezentacyjna biblioteka, czytelnia oraz przestrzeń dla przyszłego Centrum Literatury i Języka. Nowoczesna biblioteka ma połączyć funkcje udostępniania zbiorów z elementami pracy badawczej i dokumentacyjnej. Będzie to także ośrodek badawczy, a zarazem centrum digitalizacji piśmiennictwa.

Festiwal Conrada 2016

Motywy przewodnim tegorocznej edycji jednego z najważniejszych festiwali literackich w tej części Europy jest intensywność rozumiana zarówno jako pasja, jak i niesłabnące zaangażowanie we wspólną sprawę kultury. Już 30 października zostanie wręczone jedno z najbardziej prestiżowych literackich wyróżnień w Polsce. Autor najlepszego debiutu 2016 dostąpi nie tylko ogromnego zaszczytu, lecz otrzyma także pamiątkową statuetkę, 30 tys. zł oraz możliwość odbycia miesięcznego pobytu rezydencjalnego w Krakowie.

Ten wyjątkowy festiwal literacki organizowany jest w Krakowie od 2009 r. przez Fundację Tygodnika Powszechnego i Krakowskie Biuro Festiwalowe. W tym roku do miasta zawitają m.in. Eleanor Catton, Richard Flanagan, Michael Cunningham oraz Géza Röhrig, co najlepiej świadczy o tym, że ta edycja festiwalu będzie jeszcze bardziej

różnorodna, aniżeli bywało to w latach poprzednich. Festiwalowy tydzień rozpoczął się w poniedziałek 24 października i potrwa do niedzieli.

Wyjątkowy jubileusz na Targach Książki

Targi Książki w Krakowie obchodzą swój jubileusz. Ta literacka impreza odbędzie się po raz 20. i potrwa w dniach 27–30 października. Organizatorzy podjęli szereg działań, które sprawiły, że tegoroczna edycja będzie wyjątkowa. Zorganizowana została specjalna akcja „20 autorów na 20-lecie”. Impreza, jak co roku, przyciąga hurtownie książek, księgarnie, instytucje kultury, stowarzyszenia związane z rynkiem książki w Polsce, dystrybutorów mediów elektronicznych, drukarnie oraz producentów papieru. W 2015 r. pobito wiele rekordów – w targach aktywnie uczestniczyło aż 700 wydawców, którzy zdołali przyciągnąć aż 68 tys. czytelników! Teraz wynik może być jeszcze lepszy, gdyż Targi Książki odwiedzą wyjątkowe gwiazdy z całego świata. Rosnąca z roku na rok liczba zwiedzających rzuca wyzwanie wszystkim opiniom mówiącym o złej kondycji polskiego czytelnictwa.

W tym roku po raz pierwszy na imprezie zagospodzą także biblioteki. – Podczas tegorocznych Targów Książki krakowskie biblioteki miejskie będzie można znaleźć na stoisku KrakówCzyta.pl (D80). Nasi goście będą mogli m.in. zapisać się do biblioteki i wypro-

żyć książkę, uzyskać dostęp do kilkunastu tysięcy e-booków, przekonać się, jak działa portal KrakówCzyta.pl, poznać aktualną ofertę bibliotek, a także wziąć udział w przygotowanych specjalnie na tę okazję zajęciach w Strefie Dziecięcej oraz w warsztatach pisanie recenzji. Nasza obecność na targach to szansa na dotarcie do osób, które czytają, ale jeszcze nie korzystają z bibliotek – mówi Agnieszka Gienza z Podgórskiej Biblioteki Publicznej w Krakowie.

Nie tylko festiwale

O czytelników należy walczyć już od najmłodszych lat, dlatego w Krakowie organizowane są także wydarzenia literackie dla dzieci. Zaczarowany Kraków, czyli czytanie na śniadanie, to cykl spotkań, które odbywają się raz w miesiącu, w niedzielę o godz. 11.00. Spotkania przeznaczone są dla dzieci w wieku od 4 do 9 lat. W Cafe Putto (zachodnie skrzydło Pałacu Krzysztofory) znane osoby związane z Krakowem czytają dzieciom legendy, podania i wiersze. Już 27 listopada Piotr Legutko przeczyta krakowskie legendy o duchach. 18 grudnia aktorka Marta Bizoń zaśpiewa dzieciom najpiękniejsze kolędy i pastorałki, a po Nowym Roku, 22 stycznia, poetka Ewa Lipska zacaruje najmłodszych poezją. W naszym mieście odbyły się już także dwa z trzech zaplanowanych spotkań pod hasłem „czytaMY”, które promują czytelnictwo wśród dzieci i młodzieży. Ulu-

bione książki naszych dzieci przeczytały już Anna Dymna oraz Janina Ochojska, natomiast 7 listopada do Klubu Kultury „Mydlniki” zawita Jerzy Stuhr.

Kraków doceniony w świecie

Starania naszego miasta coraz częściej doceniane są na świecie. 27 września w amerykańskim Tucson odbyło się uroczyste wręczenie prestiżowych nagród IFEA World Festival & Event City 2016, przyznawanych promotorom, organizatorom festiwali i miastom przez International Festivals & Events Association. Międzynarodowe grono jurorów przyznało Krakowowi tytuł Światowego Miasta Festiwali i Wydarzeń Kulturalnych w uznaniu dla „konsekwencji w budowaniu pozycji lidera wśród miast festiwalowych Europy Środkowo-Wschodniej”. – Kraków zawsze był ważnym punktem na festiwalowej mapie Europy, od teraz możemy się szcycić docenieniem przez globalną społeczność organizatorów festiwali – mówi prezydent Krakowa Jacek Majchrowski. – Tak ważna nagroda dla Krakowa potwierdza, że obrona przez nas droga jest słuszna – dodaje Izabela Helbin, dyrektor Krakowskiego Biura Festiwalowego. – Organizowane przez miasto festiwale ewoluują w kierunku działań całorocznych, włączania szerokiego grona partnerów, spotykania mieszkańców, międzynarodowej społeczności artystów, tworzenia szans dla debiutów i większej świadomości tego, jak festiwale przyczyniają się do rozwoju społeczno-ekonomicznego miast. Festiwale to ważny element budowania spójności społecznej, ale także podsycają kreatywności miast – dodaje.

Przypomnijmy, że w 2013 r. Kraków – jako siódme miasto na świecie – otrzymał prestiżowy tytuł Miasta Literatury UNESCO. Wówczas stolicę Małopolski poparli najwięksi pisarze świata na czele z Hertą Müller i Orhanem Pamukiem. Starania o ten zaszczytny tytuł trwały trzy lata. Miastu pomogły festiwale, które znane są na całym świecie, czyli Festiwal Literacki im. Czesława Miłosza, a także Międzynarodowy Festiwal Literatury im. Josepha Conrada.

Władze Krakowa już przed kilkoma laty podjęły szereg inicjatyw, które znacznie przybliżyły gród Kraka do tego sukcesu, np. od 2011 r. nasze miasto należy do Międzynarodowej Sieci Miast Pisarzy Uchodźców (ICORN) pomagającej pisarzom, którzy z powodu prześladowań nie mogą swobodnie tworzyć we własnych krajach. Dzięki tytułowi Miasta Literatury UNESCO Kraków automatycznie dołączył do międzynarodowej grupy sieci Miast Kreatywnych.

foto: Tomasz Stanekiewicz / UMK

Warto zachęcać do czytania już od najmłodszych lat

Klub kultury tworzą ludzie

Nie ma lepszej reklamy dla instruktora i jego zajęć niż uśmiechnięta buzia ucznia po skończonych warsztatach. Więc dlaczego jej nie pokazać? Przecież nikt nie zareklamuje wydarzeń kulturalnych lepiej niż sami ich odbiorcy.

fot. archiwum Klubu Kultury Mydlniki

Marta Łogasz*

Klub Kultury „Mydlniki” jest filią Centrum Kultury „Dworek Białoprądnicki”. Położenie na obrzeżach miasta nie jest jego przekleństwem, a przynosi wiele korzyści. Wokół Klubu – dzięki któremu mieszkańcy Mydlnik nie muszą stać w korkach, by dotknąć kultury – zebrało się grono osób, dla których stał się miejscem lokalnej aktywności. Skąd to się wzięło i w czym się przejawia ich zaangażowanie?

Kierujemy się przekonaniem, że miejsca tworzą ludzie. Da się to wyczuć już po przekroczeniu progu naszej placówki. Długi drewniany stół ze świeżymi kwiatami, zapach kawy, kącik dla dzieci z zabawkami interaktywnymi zachęcają, by usiąść, poznać sąsiada, porozmawiać. Od zarania dziejów ludzie spotykali się przy stole, by wspólnie prze-

bywać i rozmawiać. Ale mydlnickiego stołu i urokliwego holu nie byłoby, gdyby właśnie nie Przyjaciele z Mydlnik – rodzice uczestników zajęć Klubu. Bo jak inaczej nazwać osoby, które poświęcają swój urlop, czas wolny na to, by zakasać rękawy, wdrapać się na drabinę, chwycić za miotłę i wiertarkę? – To fantastyczne, że podczas zajęć córki ja mogą usiąść przy drewnianym stole, napić się kawy i porozmawiać z innymi rodzicami – mówi pani Kasia. – Hol wygląda niesamowicie, aż trudno uwierzyć, że rodzice zrobili to samodzielnie – dodaje pani Małgosia, przeglądając książki na regale. – Może wreszcie czas zajęć dziecka nie będzie dla mnie czasem straconym.

Zachęciliśmy także mieszkańców do bezpośredniego zaangażowania się w budowanie oferty kulturalnej. Klub Kultury „Mydlniki” został beneficjentem Programu Dom Kultury+, którego organizatorem jest Narodowe

Centrum Kultury. Jego celem było poszerzenie dostępu do kultury, stworzenie warunków sprzyjających rozwojowi współpracy, komunikacji i pobudzenie aktywności obywatelskiej w przestrzeni kultury. Dzięki Mobilnej Studni życzeń, która przemierzała kilometry po dzielnicy Bronowice, animatorzy dowiedzieli się, czego naprawdę potrzebują mieszkańcy. Ale to nie wszystko – zorganizowali konkurs na inicjatywę lokalną, którą mieliby sami przeprowadzić dla innych mieszkańców. Dzięki temu w Klubie realizowane są bezpłatne warsztaty dla młodzieży i dorosłych z fotografii „Światłem Malowane”, zajęcia designerskie „Zrób to sam”, spotkania czytelnicze z gośćmi ze świata kultury, muzyki, sportu „czytaMy” oraz spacery „W śpiochach, szortach i spódnicy spacerujemy po dzielnicy” prowadzone przez mieszkańców Mydlnik.

Nie tylko dorośli wykazują chęć tworzenia wspólnego miejsca. Imprezy, gale na zakończenie roku czy wakacji prowadzone są przez dzieci, które działają w Klubie. Same ustalają repertuar, kolejność występów i prowadzą konferansjerkę, zdobywając pierwsze sceniczne doświadczenia. W Klubie jest miejsce i na to, by dzieci pomalowały ściany zakamarków budynku, przygotowały dekoracje wewnątrz – bo tutaj wiemy, jak ważne jest zaszczepienie poczucia odpowiedzialności za działania od najmłodszych lat.

Klub Kultury „Mydlniki” każdego dnia aspiruje do bycia miejscem, w którym lokalna wspólnota staje się realna, gdzie tworzą się więzi spajające zbiorowość, gdzie przede wszystkim można rozwijać swoje pasje i talenty, odkryć siebie. Wszystkie osoby skupione wokół Klubu starają się, by stał się prawdziwym domem, służącym jego gościom i „mieszkańcom”. Miejscem, do którego można przyjść z każdym pomysłem, który służyłby ludziom mieszkającym w okolicy.

Dzięki wzajemnemu zaufaniu i wsparciu mieszkańców tegoroczna akcja informacyjna przybrała nietypową formę. Na plakatach promujących zajęcia plastyczne, muzyczne, ruchowe widnieją ich uczestnicy. Są oni wiarygodni dla znajomych, sąsiadów i innych mieszkańców mijających ich na ulicy. Plakaty ozdobione zostały autentycznymi wypowiedziami dzieci i dorosłych. Dzięki temu stali się żywą reklamą tworzącej się kultury. Bo przecież nam wszystkim zależy na tym, by na zajęciach były pełne sale, by móc rozwijać wyobraźnię w kręgu znajomych twarzy. To wielkie szczęście, że w Mydlnikach znaleźli się tacy ludzie. Ale oni są wszędzie, wystarczy tylko otworzyć dla nich drzwi i zrobić miejsce przy stole.

*instruktor ds. promocji i organizacji imprez, CK Dworek Białoprądnicki

10 lat Krakowskiego Szlaku Techniki

Kraków uznawany jest za miasto zabytków. Warto pamiętać, że na jego dziedzictwo historyczne składają się nie tylko zachowany średniowieczny układ urbanistyczny, Zamek Królewski na Wawelu, wspaniałe budowle architektury sakralnej czy okazałe kamienice mieszczańskie, ale także mniej znane obiekty techniczne i przemysłowe. O ich obecności przypomina istniejący od 10 lat Krakowski Szlak Techniki (KST).

Monika Widzicka

KST jest miejskim szlakiem dziedzictwa przemysłowego, pierwszym tego typu w Polsce. Aktualnie trasa obejmuje 17 budowli i kompleksów o wyjątkowych walorach historycznych

związanych z przemysłem, komunikacją, energetyką, gazownictwem, ochroną przeciwpożarową i przeciwpowodziową. Są one materialnym świadectwem rozwoju technicznego i industrialnego Krakowa w II połowie XIX oraz I połowie XX w. Budowle z tego okresu spełniały nie tylko funkcje użytkowe, lecz niejednokrotnie prezentowały interesującą formę architektoniczną. Ich projektantami byli znani krakowscy architekci i budowniczcy tacy jak Tadeusz Stryjeński, Franciszek Mączyński, Zygmunt Hendel, Karol Knaus, Maciej Moraczewski, Teodor Talowski, Jan Zawiejski i Jan Rzymkowski.

Muzeum Inżynierii Miejskiej od lat podejmuje działania popularyzujące KST. Organizowane są okolicznościowe wycieczki z przewodnikiem, podczas których można zwiedzać szlak pieszo, meleksem lub zabytkowym autobusem. Nadwiślański odcinek trasy można było poznawać, uczestnicząc choćby w biegu „Zielona Zerówka”, w planach jest także spływ kajakowy. Wokół zabytkowych budowli technicznych i przemysłowych zorganizowana była także gra miejska „Zbuduj sobie fabrykę”. Informacje o KST można znaleźć na wystawie plenerowej przy ul. św. Wawrzyńca 15, a także na stronie internetowej muzeum: www.mimk.com.pl/krakowski-szlak-techniki.

Kraków pożegnał Mistrza

9 października 2016 r. był smutnym dniem dla polskiej kultury. Pożegnaliśmy Andrzeja Wajdę, wybitnego reżysera filmowego oraz teatralnego, człowieka, który od wielu lat tworzył dzieła na najwyższym, światowym poziomie i miał nieoceniony wpływ na rozwój naszej narodowej kultury.

Paweł Waluś

Andrzej Wajda był z serca krakowianinem. Tu się kształcił. Mimo że mieszkał w Warszawie, w Krakowie bywał bardzo systematycznie, często i długo. Jego sztuki i filmy były związane z Krakowem, warto tu wspomnieć chociażby „Wesele” – powiedział prezydent Jacek Majchrowski.

Trudno wymienić wszystkie dokonania Andrzeja Wajdy. Zapisał się w historii m.in. dzięki takim dziełom jak „Popiół i diament”, „Ziemia obiecana” czy „Katyń”. I chociaż żaden jego film nie został nagrodzony Oscarem, to reżyser otrzymał go w 2000 r. za całokształt twórczości. Był wielokrotnie wyróżniany innymi prestiżowymi nagrodami w dziedzinie kinematografii. Nie można również zapomnieć, iż był założycielem i fundatorem Muzeum Techniki i Sztuki Japońskiej „Manggha” w Krakowie, i to jemu zawdzięczamy powstanie Pawilonu Wyspiańskiego ze słynnymi witrażami młodopolskiego artysty. Za zasługi dla Krakowa został odznaczony Srebrnym Medalem „Cracoviae Merenti” w 1995 r.

19 października 2016 r. Andrzej Wajda spoczął na cmentarzu Salwatorskim. W księdze kondolencyjnej wystawionej w krakowskim magistracie prezydent Krakowa Jacek Majchrowski napisał:

„Drzewa umierają, stojąc...

Andrzej Wajda zapisał własny, ważny rozdział w dziejach światowego kina i polskiej kultury. Należał do tych, którzy czynili Polskę lepszą... Ale nie ma w Polsce i na świecie miejsca, które zawdzięczałoby mu tak wiele. W duszy miał Polskę, ale w sercu Kraków...

Wraz z Nim utraciliśmy ważną cząstkę naszego życia...”

Andrzej Wajda (1926–2016)

fot. Bogusław Świerczowski

fot. Bogusław Świerkowski

Mateusz Płoskonka – zastępca dyrektora Wydziału Spraw Społecznych UMK

W tym roku Miejski Ośrodek Wspierania Inicjatyw Społecznych obchodzi jubileusz 10-lecia. Co w tym czasie udało się osiągnąć?

Mateusz Płoskonka: Projekt MOWIS był uruchomiony w celu organizowania i wspierania współpracy Gminy z organizacjami pozarządowymi. 10 lat działania MOWIS-u w Krakowie to realizacja różnorodnych pomysłów i zadań dotyczących aktywizacji organizacji pozarządowych, współpracy samorządu z III sektorem i rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Inicjatywy i nowatorskie rozwiązania są realizowane w Ośrodku z czynnym udziałem organizacji pozarządowych. MOWIS nie tylko docenia ich potencjał i pomysły, lecz także jest orędownikiem i promotorem ich działań. Wprowadziliśmy też pewne rozwiązania wspierające organizacje pozarządowe, unikatowe w skali kraju. Mówię tu np. o akcji społecznej „Podzielmy się ciepłem”, czy też o systemie NAWIKUS, który z jednej strony jest narzędziem do monitorowania usług społecznych zleczanych przez urząd do realizacji organizacjom pozarządowym, z drugiej – ułatwia przygotowanie przez organizacje pozarządowe oferty do konkursu.

Przez 10 lat MOWIS bardzo się zmienił...

MP: Pierwotnie był on projektem skierowanym tylko do organizacji pozarządowych. W ciągu tych 10 lat, biorąc pod uwagę dynamicznie zmieniającą się rzeczywistość, w sposób naturalny pracujemy nie tylko na rzecz wspomnianych organizacji, ale realizujemy też wiele działań z mieszkańcami i na rzecz mieszkańców, w dziedzinach związanych z budowaniem społeczeństwa obywatelskiego czy aktywizacją społeczną.

W siedzibie MOWIS-u, czyli na os. Centrum C 10 w Nowej Hucie, zajmujemy się również kwestiami polityki młodzieżowej i senioralnej, szczególnie aktywizacją i integracją tych środowisk. Ta aktywność bardzo wzbogaciła nasze działanie. Jej podstawą jest głównie współpraca z organizacjami pozarządowymi, jak również lokalnymi liderami i grupami nieformalnymi mieszkańców. Wspomnieć tu należy np. o działaniach realizowanych w ramach Krakowskiego Centrum Seniora, Centrów Aktywności Seniora czy też realizacji programu Młody Kraków.

Widzimy też, że zapotrzebowanie na nasze wsparcie dla młodych organizacji, mieszkańców, lokalnych liderów jest coraz większe. Zapewniamy je m.in. poprzez Centrum Obywatelskie, które oferuje wsparcia infrastrukturalne i merytoryczne dla rozwoju działalności społecznej i obywatelskiej w Krakowie.

10 lat MOWIS-u

O 10 latach działalności Miejskiego Ośrodka Wspierania Inicjatyw Społecznych z Mateuszem Płoskonką, zastępcą dyrektora Wydziału Spraw Społecznych rozmawia Tadeusz Mordarski.

Z czym przeciętny mieszkaniec Krakowa może przyjść do MOWIS-u i jak możecie mu pomóc?

MP: Przede wszystkim upowszechniamy informacje na temat zasad tworzenia i funkcjonowania organizacji pozarządowych oraz pomocy we wzmacnianiu ich struktur. Prowadzimy nadzór formalnoprawny nad fundacjami i stowarzyszeniami oraz ewidencję stowarzyszeń zwykłych. Mieszkańcy mogą też do nas przyjść z każdym pomysłem, który chcą zrealizować, i uzyskać u nas porady, w jaki sposób mogą działać i czy wymaga to formalizowania oraz na jakie wsparcie ze strony Gminy mogą liczyć, również finansowe. Prowadzimy też otwarte konkursy ofert dla organizacji pozarządowych. Staramy się inicjować, wspierać i koordynować projekty i programy społeczne promujące różne formy współpracy Gminy Miejskiej Kraków z organizacjami pozarządowymi oraz integrować międzysektorowo.

Czy będzie to konkurencja dla budżetu obywatelskiego?

MP: Budżet obywatelski, podobnie jak inicjatywa lokalna, którą wdrożyliśmy w Krakowie, to tylko dwa z kilkunastu narzędzi partycypacji. Podobnie jak konsultacje z organizacjami pozarządowymi i Krakowską Radą Działalności Pożytku Publicznego oraz współpraca z Komisjami Dialogu Obywatelskiego, są elementem rozwiązań systemowych, które dotyczą współpracy samorządu Krakowa z organizacjami pozarządowymi oraz mieszkańcami.

MOWIS ma swoją siedzibę w budynku na osiedlu Centrum C 10 w Nowej Hucie. Jak sprawdza się ta lokalizacja?

MP: Na początku pojawiały się głosy, że takie miejsce jest potrzebne w Nowej Hucie, ale pytano też, co z organizacjami ze śródmieścia. Odpowiedzią na to pytanie jest uruchomienie przy ul. Reymonta Centrum Obywatelskiego. Mamy więc już dwa miejsca, ale ciągle szukamy lokalizacji, które mogłyby być wykorzystywane przez organizacje i aktywnych mieszkańców. Z perspektywy lat widać też, że nasza siedziba w Nowej Hucie zakorzeniła się już w świadomości krakowian i organizacje chętnie wykorzystują naszą infrastrukturę – dziś trudno znaleźć termin, w którym mamy wolne pomieszczenia.

Jakie plany na najbliższą przyszłość?

MP: Po pierwsze, chcielibyśmy pomyśleć o kolejnych przestrzeniach, czyli o infrastrukturze, po drugie, chcemy zmodernizować naszą stronę ngo.krakow.pl, która ma służyć nie tylko organizacjom, ale być platformą mapującą i siecującą aktywność mieszkańców i grup nieformalnych. Chcemy, aby mieszkańcy byli współautorami tego, co dzieje się w naszej przestrzeni wirtualnej. Po trzecie, chcemy jeszcze szerzej konsultować pomysły z organizacjami i krakowianami. Mamy bowiem pewne grupy organizacji i mieszkańców, z którymi stale współpracujemy, ale marzy mi się stworzenie takiego forum, które skupiałoby wszystkich aktywistów miejskich. Jeżeli mówimy natomiast o pewnej idei, marzy mi się strategia polityki społecznej w Gminie Miejskiej Kraków.

Miasto odważnych konserwatystów

Jesteśmy miastem, które nigdy w swej historii nie lubiło rewolucji i gwałtownych zmian. Wolimy małymi kroczkami dochodzić do zamierzonego celu, a jednocześnie potrafimy w ważnych sprawach zdobyć się na odważne rozwiązania i być prekursorami zmian. Zakończyliśmy cykl debat „Kraków dla pokoleń”, ale nie kończymy dyskusji o przyszłości Krakowa.

fot. archiwum własne

Przez trzy miesiące prowadziliśmy dyskusję – najpierw w internecie, potem też na publicznych debatach – o Krakowie, który chcemy stworzyć dla przyszłych pokoleń. Czego się dowiedzieliśmy? Przede wszystkim tego, że trudno się rozmawia o przyszłości w dalekiej perspektywie, bo wszyscy staramy się rozwiązywać bieżące problemy. Dlatego tym bardziej dziękuję wszystkim uczestnikom dyskusji, którzy podjęli się tego karkołomnego zadania.

Moim zdaniem jednak dyskusowania o przyszłości nie należy traktować w kategorii gimnastyki intelektualnej. Musimy wiedzieć, do czego chcemy dążyć, jakie miasto uważamy za idealne. Żeby nasze wnuki i prawnuki żyły w wygodnym i przyjaznym otoczeniu, niektóre decyzje należy podejmować już teraz. Złe decyzje bywają nieodwracalne. Dziś mówimy np. o zabudowywaniu korytarzy powietrznych. Czy to oznacza, że mamy zburzyć osiedle Widok?

Ze spotkań wynika (piszę to na gorąco, chwilę po zakończeniu ostatniej debaty, ale powstający raport będzie z pewnością bardziej szczegółowy), że myśląc o przyszłości, należy zwrócić uwagę na trzy najważniejsze kwestie. Pierwsza to zdecydowanie współpraca pomiędzy Miastem a uczelniami. Nie dziwi to w kontekście rozmów o przyszłości, bo przecież przyszłość zaczyna się już dziś w laboratoriach krakowskich uczelni. Przyglądamy się temu, nad czym pracują naukowcy i studenci. Nawet jeżeli ich pomysły wydają nam się dziwne, nieekonomiczne, to w perspektywie czasu – być może wcale nieodległej – wiele z nich będzie częścią codzienności.

Bardzo ważna dla przyszłości naszego miasta jest kwestia Krakowa – metropolii. Zgadza się w znakomitej większości, że nasze miasto nie ma już potrzeby powiększania swoich granic administracyjnych. Powinniśmy się skupić na takim urządzeniu go, by było wygodne – dobrze skomunikowane, a jednocześnie zapewniające nam dostęp do wszelkich usług blisko miejsca zamieszkania. Mam tu na myśli placówki oświatowe, przychodnie, miejsce rekreacji i wypo-

czynku, zaplecze sportowe itd.... O tym, że warto przybliżyć usługi do naszego miejsca zamieszkania, przekonujemy się, obserwując, jak wielką popularnością cieszą się Punkty Obsługi Mieszkańca w galeriach Bonarka i Bronowice. Krakowianie polubili łączenie zakupów z możliwością np. wymiany dowodu osobistego czy prawa jazdy. Takich „urzędowych” punktów w przyszłości będzie jeszcze więcej. Już teraz prowadzimy rozmowy z kolejnymi centrami handlowymi.

Skupienie się na urządzaniu wygodnego dla mieszkańców Krakowa nie oznacza jednak, że nie powinniśmy współpracować z gminami ościennymi. Ta współpraca będzie coraz ściślejsza. Już teraz w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych wiele rzeczy robimy wspólnie. Trzeba pamiętać jednak, że przed nami tak ważne kwestie jak np. walka o czyste powietrze. Bez dobrej współpracy z gminami, ale też bez odważnych decyzji wójtów i rad gmin, sam Kraków problemem nie rozwiąże.

Ostatni temat przewijający się w rozmowach to oczywiście turystyka w Krakowie i wyważenie proporcji pomiędzy interesem turystów i interesem mieszkańców. Nie ma żadnej wątpliwości, że dla rozwoju Krakowa i jego zamożności turyści są ważni, ale wielu ekspertów przestrzega nas przed powtórzeniem błędów takich miast jak choćby Wenecja, z której mieszkańcy po prostu uciekli, bo było tłoczno i drogo. Tego błędu absolutnie nie chcemy powtórzyć, dlatego już jakiś czas temu zaczęliśmy naszą ofertę kierować nie tyle do „każdego”, ile do „konkretnego” turysty. Najbardziej zależy nam na turystach zamożnych, przyjeżdżających do Krakowa ze względu na kongresy czy ważne wydarzenia artystyczne. Ale trzeba też przyznać, że pręźnie rozwija się również turystyka religijna. Jedno jest pewne – miasto dziedzictwa narodowego, „miasto muzeum”, jak chcą niektórzy, absolutnie nie może oznaczać skansenu. Kraków musi ciągle myśleć o nowej ofercie dla gości.

Debata się co prawda zakończyła, ale dyskusja na Facebooku będzie trwała jeszcze do końca miesiąca. Zachęcam do dzielenia się propozycjami i uwagami. Potem zostanie przygotowane podsumowa-

nie naszych dyskusji, a pomysły zostaną przeanalizowane przez urzędników. Może uda się nam „przyspieszyć przyszłość” i z niektórych projektów skorzystać już dziś, z pewnością rozważymy też wpisanie niektórych działań do przygotowywanej strategii rozwoju Krakowa.

Bardzo się cieszę, że debata „Kraków dla pokoleń” najpraw-

dopodobniej będzie trwała. Chęć kontynuowania naszych spotkań w przyszłości zadeklarowały organizacje pozarządowe. Będę zawsze chętnie w takich spotkaniach uczestniczył, bo to przecież mieszkańcy tworzą przyszłość tego miasta i dlatego ich głos jest tak ważny. My – urzędnicy i radni – jesteśmy tylko wykonawcami ich pomysłów.

Jacek Majchrowski
Prezydent Miasta Krakowa

Kalendarium Prezydenta Miasta Krakowa

7 października

- Konferencja „Innowacja – strategia – organizacja – nowe instrumenty zarządzania sektorem publicznym”, Sala Obrad RMK
- Otwarcie rozbudowanego Samorządowego Przedszkola nr 76, ul. Emaus

8 października

- Obchody 730. rocznicy drugiej lokacji Sandomierza, Sandomierz

10 października

- Wizyta ambasadora Ukrainy Andrija Deszczyci
- Jubileusz 50-lecia Staromiejskiego Centrum Kultury Młodzieży, Małopolski Ogród Sztuki, ul. Rajska

11 października

- Otwarcie pierwszego w Krakowie przedszkola modułowego, ul. Goliakówka

foto. Bogusław Świerczowski

13 października

- I Krakowski Kongres Turystyki Medycznej, Centrum Kongresowe ICE
- Konferencja zamykająca cykl debat „Kraków dla pokoleń”, Sala Miedzi na MHK

14 października

- Uroczystość wręczenia certyfikatów „Nauczyciel z pasją”, Sala Obrad RMK
- Posiedzenie Klubu Kardiologów Polskich, 35-lecie Kardiologii Dziecięcej i 50-lecie Instytutu Pediatrii, Collegium Maius

16 października

- Uroczysta msza święta, podczas której metropolita krakowski dokonał konsekracji kościoła św. Jana Pawła II, Sanktuarium Jana Pawła II

17 października

- Jubileusz 80. urodzin Mieczysława Czumy, Hotel LOGOS, ul. Szujskiego

18 października

- Wizyta ambasadora Sri Lanki Tissya Wijeratne

19 października

- Inauguracja międzynarodowej konferencji podsumowującej projekt ZIS „Polsko-niemiecko-ukraińska inicjatywa PPP”, Sala Obrad RMK
- Uroczystości pogrzebowe Andrzeja Wajdy, kościół oo. Dominikanów oraz cmentarz Salwatorski

W magistracie o innowacjach

Na początku października w krakowskim magistracie odbyła się konferencja pt. „Innowacja – Strategia – Organizacja. Nowoczesne instrumenty zarządzania sektorem publicznym”, na którą przybyło ponad 150 osób, a wśród nich przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego z południowej Polski, biznesu oraz krakowskiego środowiska akademickiego.

Maria Rusowicz*

Celem konferencji było nie tylko podsumowanie 10 lat funkcjonowania w magistracie certyfikowanego Systemu Zarządzania Jakością, ale również dyskusja nad kierunkami rozwoju i wdrażaniem innowacji. Rozmawiano m.in. o jakości w IT, doskonaleniu procesów zarządzania czy ocenie wdrożonych rozwiązań przez mieszkańców. Dobór dyskutujących nie był przypadkowy. Różnorodność ich poglądów poparta wieloletnim doświadczeniem zawodowym sprawiła, że dyskusja była żywiłowa, a wnioski utwierdziły nas w przekonaniu, jak ważne jest zaangażowanie ludzi, od których zależy zarządzanie organizacją.

Duże zainteresowanie konferencją potwierdza pozycję lidera krakowskiego magistratu, który jako pierwszy w Polsce wdrożył m.in.: innowacyjne powiązanie badań audytu wewnętrznego i audytu ISO oraz tzw. sprawdzeń przestrzegania przepisów o ochronie danych osobowych z wykorzystaniem metodologii badań audytowych, innowacyjną metodę szacowania ryzyka w procesach, zadaniach budżetowych oraz dla potrzeb bezpieczeństwa informacji, bezpłatną informację prawną dla klientów w sprawach gminnych oraz innowacyjny program gminnej polityki ubezpieczeniowej majątku.

W latach 2006–2015 przeprowadzono 377 audytów ISO, zgłoszono ponad 500 usprawnień i 180 projektów doskonalących. Podjęto działania korygujące i zapobiegawcze w odpowiedzi na 218 zgłoszonych w tym czasie niezgodności. Te liczby wskazują na ciągłe doskonalenie się i rozwój naszej organizacji. Urząd pracuje dla mieszkańców, którzy corocznie nas oceniają w ramach kompleksowego i zobiektywizowanego badania satysfakcji klienta. Ocena na poziomie 4,1 punktu (w skali 1–5) jest dowodem na efektywność i skuteczność podejmowanych działań usprawniających.

* pełnomocnik Prezydenta Miasta Krakowa ds. Systemu Zarządzania Jakością

KRAKÓW NA POCZĄTKU XXI WIEKU

Wystawa przedstawia wybrane inwestycje zrealizowane w latach 2002–2016 przez Gminę Miejską Kraków.

Wystawę będzie można oglądać na Rondzie Mogiłskim w dniach od **27 października do 9 listopada br.**

Rondo Mogiłskie, fot. Piotr Hamanik/ZIKIT

Tunel KCK im. św. Rafała Kalinowskiego, fot. Elżbieta Marchewka

Muzeum Armii Krajowej, fot. ze zbiorów MAK

Mobilny Kraków nagrodzony!

Kraków otrzymał nagrodę Civitas w dziedzinie transportu. Wyróżnienie w imieniu Prezydenta Miasta Krakowa odebrał podczas międzynarodowej konferencji w Gdyni Marcin Korusiewicz, dyrektor Zarządu Infrastruktury Komunalnej i Transportu.

Kamil Popieła

Miasto europejskie to miasto przyjazne pieszym i stawiające na rozwój zrównoważonego transportu, dlatego bardzo nas cieszy, że Kraków został dostrzeżony także w tych staraniach – zaznacza Marcin Korusiewicz, dyrektor ZIKIT-u. W ostatnich latach w Krakowie udało się zrealizować kilka inicjatyw, dzięki którym piesi odzyskali uprzywilejowaną pozycję, np. na ul. Grodzkiej. Obecnie trwa kampania społeczna „Kraków. Mobilność aktywna” zachęcająca krakowian do podróżowania komunikacją miejską, rowerem i pieszo. Duże uznanie w oczach jury zyskała również realizowana od zeszłego roku przebudowa pierwszej obwodnicy Krakowa.

Przypomnijmy, że inicjatywa Civitas została powołana w 2002 r. przez Unię Europejską. Jest to najbardziej znany i największy program unijny dotyczący rozwoju mobilności

w miastach, który umożliwia wymianę doświadczeń oraz realizację licznych i różnorodnych działań dotyczących mobilności. Obecnie zrzesza ponad 200 miast europejskich i organizacji.

Poprzez konsekwentne działania władz miejskich i stałe konsultacje z ekspertami oraz osobami zaangażowanymi na poziomie lokalnym, Miasto z sukcesem zaplanowało i wdrożyło instrumenty swojej polityki transportowej, a także dokonało ich oceny. W ten sposób Kraków dowiódł swojej wybitnej pozycji, stając się inspiracją i wzorem do naśladowania. Nasze miasto stymuluje dalszy rozwój inicjatyw dotyczących zrównoważonej mobilności w Europie.

Komisja Europejska uznała, iż Kraków, laureat nagrody CIVITAS „Kategorii IV”, jest jednym z najlepszych w Europie miast w zakresie działań na rzecz poprawy komfortu życia swoich mieszkańców.

fot. Bogusław Świerczowski

Najważniejsza europejska nagroda w dziedzinie czystego transportu miejskiego dla Miasta Krakowa w uznaniu jego wyjątkowych osiągnięć w dziedzinie transportu miejskiego i aktywnego reprezentowania Inicjatywy CIVITAS

Najmłodszy o ekologii

„Zdrowy oddech – aktywna edukacja ekologiczna” – pod taką nazwą kryje się projekt realizowany przez Urząd Miasta Krakowa wśród uczniów szkół podstawowych oraz przedszkolaków, współfinansowany przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie.

Patryk Lewandowski

W ramach projektu we wrześniu i październiku przeprowadzono zajęcia laboratoryjne i warsztatowe w Zespole Szkół Chemicznych dotyczące zanieczyszczenia i ochrony powietrza. Ostatnie zajęcia dla uczniów szkół podstawowych miały formę terenową – zorganizowano je w Ojcowskim Parku Narodowym. Młodzi krakowianie wysłuchali prelekcji poświęconej ochronie środowiska, a przede wszystkim powietrza. Omówione zostały przyczyny powstawania smogu i sposoby walki z nim, rozmawiano także o wpływie powietrza na szatę roślinną. Podczas zajęć w terenie uczniowie mogli poznać m.in. rośliny oraz porosty występujące w Ojcowskim Parku Narodowym i zastanowić się nad wpływem zanieczyszczeń na organizmy żywe i wodę. Jedną z atrakcji wyjazdu było zwiedzanie Jaskini Ciemnej.

Dla dzieci w wieku przedszkolnym zorganizowano zajęcia edukacyjne w formie zabawy. Uczniowie Zespołu Szkół Chemicznych przygotowali dla najmłodszych przedstawienie dotyczące zagrożenia, jakie niesie za sobą zanieczyszczone powietrze. Dzieci chętnie i z zaangażowaniem uczestniczyły w zabawie, odpowiadając na pytania dotyczące ochrony środowiska czy tworząc

scenariusze działań na rzecz ekologii. Dodatkową atrakcją dla maluchów była możliwość przeprowadzenia minidoświadczeń chemicznych, m.in. stworzenia chemicznego wulkanu. W ramach projektu dla uczniów ze szkół

Uczniowie Zespołu Szkół Chemicznych przygotowali dla najmłodszych zajęcia ekologiczne w formie zabawy

podstawowych oraz dzieci przedszkolnych zorganizowano również konkurs dotyczący jakości i ochrony powietrza w mieście oraz ochrony środowiska. Nagrodzono trzy szkoły za najlepsze wyniki w kategorii „test wiedzy”, kolejne trzy szkoły w kategorii „plakat/prezentacja” oraz trzy przedszkola w kategorii „praca plastyczna”.

W ramach podsumowania projektu w połowie października zorganizowano seminarium, podczas którego wręczono nagrody laureatom konkursów.

Łączna wartość projektu to: 138 963 zł (w tym dofinansowanie: 38 009 zł). W projekcie uczestniczyło 25 szkół (ok. 100 uczniów) oraz 12 przedszkoli (ok. 240 dzieci).

Zbuduj szopkę krakowską!

Muzeum Historyczne Miasta Krakowa zaprasza młodzież, dorosłych i rodziny z dziećmi na bezpłatne warsztaty budowania tradycyjnej szopki krakowskiej.

Monika Góra

W czasie gry poznacie miejsca, w których rodziła się tradycja szopkarstwa, obiekty, które inspirują szopkarzy podczas projektowania ich małych arcydzieł, a wreszcie sami będziecie mogli sprawdzić swoje siły, umiejętności i wyob-

rażnię w tworzeniu szopki – a wszystko to pod okiem prawdziwych szopkarzy.

Podczas gry przewidziane są dwie trasy – podstawowa i zaawansowana. Pierwsza zalecana jest dla uczniów, druga dla studentów i rodzin z dziećmi, którzy nie boją się wyzwania. W zabawie biorą udział zespoły złożone z od 4 do 10 osób. W przypadku, gdy ktoś

zgłosi się indywidualnie, będzie miał możliwość dołączenia do dowolnej grupy na wybranej trasie. Spotykamy się 19 listopada o godz. 10.00 na dziedzińcu Pałacu Krzysztofory. Na najlepsze zespoły czekają atrakcyjne nagrody!

Zgłoszenia do 6 listopada: Centrum Obsługi Zwiedzających, info@mhk.pl lub 12 426-50-60. Więcej informacji i regulamin gry na stronie: www.mhk.pl w zakładce: Aktualności.

Projekt „Szopka dla każdego. Warsztaty tradycyjnej szopki krakowskiej – most między pokoleniami” został dofinansowany przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Zostań Przyjacielem Krakowa!

Już od 45 lat w pierwszą sobotę listopada krakowianie rozpoczynają kolejny sezon spacerów w ramach akcji „Zdobynamy Odznakę Przyjaciela Krakowa”, podczas której mają okazję poznać historię i zabytki swojego miasta oraz zdobyć odznakę „Przyjaciela Krakowa”.

Pierwsza zbiórka „Przyjaciela Krakowa” w listopadzie 1972 r. zgromadziła blisko 700 krakowian, zachęconych artykułem na tytułowej stronie „Echa Krakowa”. Miała być to jednorazowa inicjatywa, lecz liczne prośby uczestników o jej przedłużenie sprawiły, że trwa do dziś.

Tegoroczna akcja rozpocznie się 5 listopada i potrwa do 26 marca. Na soboty, niedziele i święta przygotowanych zostanie ok. 100 różnych tematycznie tras podzielonych na trzy stopnie odznaki „Przyjaciela Krakowa” – brązowy, srebrny i złoty, a dla zdobywających odznakę w stopniu „z pawim piórem” odbędzie się 12 prelekcji. Wszystkie spacery prowadzone będą przez licencjonowanych przewodników miejskich, a prelekcje wygłoszą wybitni krakowscy wykładowcy.

Akcja „Zdobynamy Odznakę Przyjaciela Krakowa” organizowana jest przez Oddział Krakowski PTTK – KOŁO GRODZKIE, przy współpracy z Urzędem Miasta Krakowa, Towarzystwem Miłośników Historii i Zabytków Krakowa, dwutygodnikiem miejskim KRAKÓW.PL oraz „Gazetą Krakowską”.

Wystarczy zgłosić się na miejsce zbiórki wskazane w programie, a dla tras z ograniczoną liczbą miejsc należy wcześniej zaopatrzyć się w specjalną „miejscówkę” – do odbioru w siedzibie Koła, gdzie dostępne są także Książeczki do zdobywania odznak.

Dzięki wsparciu Urzędu Miasta Krakowa udział w spacerach jest bezpłatny.

Szczegółowe informacje dostępne są na stronach: www.kologrodzkie.republika.pl oraz www.krakow.pl. Zachęcamy także do odwiedzenia Koła Grodzkiego PTTK osobiście (ul. Zyblikiewicza 2b). Można także zadzwonić (tel. 12 422-85-28). Dyżurujemy w poniedziałki od 12.00 do 15.00 oraz we wtorki i czwartki od 15.00 do 18.00. Najbliższe spotkanie w sobotę 5 listopada o godz. 10.00 przy bramie głównej cmentarza Rakowickiego.

Kamil Barwacz

Piłkarski Kraków na plus

Tychy, Kraków, Kielce, Lublin, Bydgoszcz i Gdynia – to trasa październikowej oficjalnej wizyty w Polsce przedstawicieli Europejskiej Unii Piłkarskiej (UEFA). Oficjale piłkarskiej centrali wizytowali miasta gospodarzy przyszłorocznych Młodzieżowych Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej EURO U-21 2017.

Jacek Bartlewicz

Przedmiotem zainteresowania przedstawicieli UEFA był obecny stan przygotowań poszczególnych miast gospodarzy do przyszłorocznego turnieju.

W Krakowie ekipa UEFA, podzielona na zespoły operacyjne, oglądała dwa obiekty – stadion miejski przy ul. Kałuży, na którym rozegrane będą mecze grupowe mistrzostw, jeden z półfinałów i finał turnieju oraz Centrum Kongresowe ICE. W nim bowiem 1 grudnia tego roku odbędzie się oficjalne losowanie grup finałowych EURO U-21. Wezmą w nim udział najważniejsze w europejskiej i polskiej piłce nożnej osoby. Być może będą to Słoweniec Aleksander Ceferin, nowy prezydent UEFA, i Zbigniew Boniek, prezes Polskiego Związku Piłki Nożnej. Stąd konieczność właściwego przygotowania tego obiektu pod kątem transmisji telewizyjnej i obsługi medialnej wydarzenia.

W trakcie krakowskiej wizyty omówione zostały także kwestie związane z oczekiwaniami UEFA co do standardów przygotowania tych miejsc do finałowego turnieju. A te są bardzo wysokie. Członkowie UEFA podkreślali bowiem, że EURO U-21 to drugi pod względem rangi turniej piłkarski po tegorocznych zawodach seniorów.

Październikowa wizyta przedstawicieli UEFA była kolejną z serii wizyt sprawdza-

jących przygotowanie poszczególnych miast gospodarzy do EURO U-21 2017. Wcześniej oglądano także inne krakowskie obiekty piłkarskie pod kątem ich ewentualnego wyboru jako miejsca treningów ekip, które swoje mecze grupowe rozgrywać będą w Krakowie i w Tychach. Oczywiście podstawę oceny tychże obiektów stanowiła przede wszystkim jakość murawy.

Przy okazji nieoficjalnie dowiedzieliśmy się, że po szczegółowych analizach prowadzonych na oficjalnych stadionach turniejowych miast gospodarzy przez greenkeeperów UEFA, czyli fachowców zajmujących się utrzymaniem muraw piłkarskich, krakowski stadion miejski przy ul. Kałuży otrzymał najwyższe noty. Kolejna wizyta greenkeeperów UEFA zapowiedziana jest na późną jesień tego roku.

Podsumowanie wizyty przedstawicieli UEFA w Krakowie wypadło dla miasta na plus. Oczywiście nie zmienia to faktu, że Kraków czeka jeszcze sporo pracy, aby przygotować się do EURO U-21 tak, jak oczekuje tego UEFA.

Wiele też wskazuje na to, że stadion miejski, na którym swoje mecze ekstraklasowe rozgrywają piłkarze Cracovii, przejdzie w listopadzie kolejny test przed EURO U-21. Tym razem meczowy, gdyż 10 listopada zagra na nim młodzieżowa reprezentacja Polski, przygotowująca się do przyszłorocznego turnieju.

Mecze przyszłorocznych Młodzieżowych Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej rozgrywane będą na stadionie miejskim przy ul. Kałuży

fot. Wiesław Majka / UMK

Friedrich Magirius – niemiecki pastor, teolog ewangelicki, wybitny działacz opozycji demokratycznej w byłej NRD, czołowa postać lipskiej „pokojujowej rewolucji” z 1989 r., pierwszy Przewodniczący Rady Miasta Lipska po zjednoczeniu Niemiec. W 1997 r. odznaczony przez Prezydenta RP Krzyżem Komandorskim Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej. W uznaniu jego zasług na rzecz pojednania i zbliżenia polsko-niemieckiego oraz dla partnerskiej współpracy Lipska i Krakowa Rada Miasta Krakowa przyznała mu w 2005 r. tytuł Honorowego Obywatela Miasta Krakowa

Aktywny senior. Czy według Pana to tylko popularny dzisiaj slogan czy realny sposób na życie?

Friedrich Magirius: Nawet samo określenie „senior” w odniesieniu do starszych ludzi nie wszędzie się jeszcze przyjęło. A przy tym w naszym społeczeństwie liczba ludzi, którzy mają ponad siedemdziesiąt lat, jest coraz większa. Piramida wieku się zmienia. Coraz liczniejsza grupa siedemdziesięciolatków i osiemdziesięciolatków to ludzie jak najbardziej sprawni, zdolni do działania, aktywni. Niektórzy pracują jeszcze w swoich zawodach, podejmują działalność społeczną, aby służyć innym, zajmują się samodzielnie swoimi mieszkaniami, domami, ogrodami, prowadzą samochody, chętnie podróżują, uprawiają sport. „Aktywny senior” to według mnie nie tylko popularny slogan, lecz rzeczywistość.

Jest Pan seniorem, który bardzo angażuje się w działania na rzecz młodości. Jaki cel widzi Pan w tego rodzaju inicjatywach?

FM: Otrzymałem od życia wielki prezent: ośmioro wnuków w wieku od 16 do 30 lat. Ponadto od lat wspieram przedstawicieli wspólnot uczniowskich w naszym mieście. Z reguły są oni o wiele lepiej zorientowani w wielu tematach niż ich rodzice i nauczyciele. Gdy tylko zainteresujemy się ich działalnością, wspólnie z nimi podróżujemy

Często tak jest, że im starsi stają się ludzie, tym bardziej są samotni. Brak im kontaktu, gdy partner umrze, gdy nie ma już dawnych kolegów. Polecam zatem wszystkim, aby będąc już w pełni życia, tworzyli wspólnotę z innymi ludźmi, utrzymywali dobre kontakty sąsiedzkie i trwałe przyjaźnie, funkcjonowali w aktywnych grupach.

Młodość to stan ducha

O aktywności w jesieni życia, współpracy seniorów Krakowa i Lipska, a także o recepcie na długie życie z pastorem Friedrichem Magiriusem, aktywnym seniorem z zaprzyjaźnionego Lipska rozmawia Beata Sabatowicz.

i spędzamy czas, pojawiają się pytania w rodzaju „A jak wy to wtedy robiliście?”. Oni wówczas słuchają i uczą się na podstawie naszych doświadczeń.

Czy ma Pan może pomysły, które mogłyby posłużyć integracji seniorów naszych miast?

FM: Często tak jest, że im starsi stają się ludzie, tym bardziej są samotni. Brak im kontaktu, gdy partner umrze, gdy nie ma już dawnych kolegów. Polecam zatem wszystkim, aby będąc już w pełni życia, tworzyli wspólnotę z innymi ludźmi, utrzymywali dobre kontakty sąsiedzkie i trwałe przyjaźnie, funkcjonowali w aktywnych grupach. W komunikowaniu się z innymi pomaga obecnie także technika: telefon, komputer i inne sposoby. Jako że my, osoby starsze, mamy więcej czasu niż ludzie pracujący zawodowo, może to także służyć kontaktom ze znajomymi z miast partnerskich. Samotność paraliżuje – wspólnota ożywia.

Młodość to stan ducha – czy zgadza się Pan z tym stwierdzeniem?

FM: Młodość nie jest stanem trwałym. Głupio by było wierzyć w wieczną młodość i zachowywać się tak, jak gdyby ona istniała. Musimy pogodzić się z tym, że wcześniej lub później nasze siły osłabną. Musimy się nauczyć żyć w wolniejszym tempie. Ważne są jednak wewnętrzne nastawienie i postawa życiowa. Należy zaakceptować pewne ograniczenia cielesne i duchowe, lecz najistotniejsze jest to, że serce pozostaje młode!

I tego pytania nie można pominąć. Jaką ma Pan receptę na długie, tak aktywne życie?

FM: Nie ma recepty na długie, aktywne życie. Za bardzo się między sobą różnimy, aby tak było. Mnie osobiście pomaga uregulowany porządek dnia, wczesne wstawanie, regularne posiłki, praca przy biurku i w ogrodzie na zmianę. Chętnie podejmuję się zastępstwa w odprawianiu nabożeństw, przygotowuję modlitwy na rzecz pokoju, pracuję we Wspólnocie Roboczej Żydów i Chrześcijan, w Fundacji Kultury, w Instytucie Polskim, zajmuję się także tematami związanymi z naszą historią i z Akcją Znak Pokuty.

* Więcej informacji o współpracy Krakowa i Lipska oraz roli pastora Friedricha Magirusa można znaleźć na stronie: www.krakow.pl w zakładce Kraków otwarty na świat.

W trosce o seniorów naszych miast

Pod takim tytułem odbędzie się w dniach 8–9 listopada międzynarodowa konferencja, na którą zaprasza Prezydent Miasta Krakowa Jacek Majchrowski.

fot. Barbara Kańska-Bielak

Konferencja to według Wikipedii „spotkanie grupy ludzi w celu omówienia konkretnego zagadnienia”. Tym konkretnym zagadnieniem, które zostanie omówione na organizowanym przez magistrat spotkaniu wielu środowisk naszego miasta z przedstawicielami miast partnerskich Krakowa i miast polskich, będzie przyjazność miast Europy dla osób starszych.

Miasto przyjazne

Hasło „miasta przyjazne starzeniu się” niesie ze sobą wiele znaczeń. Nie ma włodarzy aglomeracji miejskich, którzy byliby przeciwni tej idei. Jednak przygotowanie miast Europy do sytuacji, w której co trzecia osoba będzie miała co najmniej 60 lat – a takie są prognozy – to niezwykle poważne wyzwanie. Dzisiaj w Krakowie starszą osobą jest co piąty jego mieszkaniec. Chcemy, aby żyło się im w naszym pięknym mieście wygodnie, chcemy tworzyć im warunki do pełnego, dynamicznego rozwoju, staramy się zapewnić im możliwie jak najlepszy dostęp do informacji o tym, gdzie i z czego mogą skorzystać. To ostatnie nie jest łatwe w naszym cyfrowym świecie, z którego w znacznej części starsze pokolenie jest wykluczone. Być może są gotowe rozwiązania wspomnianych kwestii w miastach Europy, dlatego zaprosiliśmy przedstawicieli miast partnerskich zajmujących się sprawami seniorów. Nasze zaproszenie przyjęły Edynburg, Trondheim, Ołmuniec, Wiedeń i Lipsk. Zaprosiliśmy też przedstawicieli Poznania, Gdyni, Wrocławia, Gdańska, Łodzi i Kielc, szukając inspiracji w stosowanych przez nich rozwiązaniach. Naszymi gośćmi będą także przedstawiciele krakowskiego biznesu, którym dobro osób starszych leży na sercu.

W czasie konferencji chcemy też zgłębić poglądy krakowskich naukowców dotyczące zarówno potrzeb seniorów, jak i sposobów ich za-

spokajania. Organizując konferencję, którą Państwu anonsuję, spotkałam się z niezwykle otwartością środowisk naukowych Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytetu Pedagogicznego i Akademii Ignatianum na współpracę z magistratem w sprawie czynienia z Krakowa miasta przyjaznego osobom starszym. To niezwykle obiecujące. Tylko zintegrowane wysiłki wróżą dobrze przyszłości.

Aktywizacja, dialog, przestrzeń

Problematyka konferencji obejmuje tylko cztery obszary zagadnień życia społecznego miast związanego z osobami starszymi – przestrzeni, dialogu, aktywizacji i partycypacji. To dziedziny, na które samorząd miejski może mieć wyraźny wpływ. To te sfery gminnej polityki senioralnej, które można doskonalić za sprawą sprawdzonych w innych miastach dobrych praktyk i wspólnych projektów urzędników, przedstawicieli biznesu, działaczy organizacji pozarządowych, praktyków, radnych miejskich i dzielnicowych.

Temat „Aktywizacja” obejmuje aktywność i integrację osób starszych, miejskie programy adresowane do starszych mieszkańców, wykorzystanie nowych technologii w procesie wspierania rozwoju osób starszych i ich edukacji oraz monitorowanie warunków życia seniorów naszych miast.

„Dialog” pozwoli na refleksję nad rolą dialogu międzypokoleniowego i budowania więzi pokoleń w rodzinach, sąsiedztwach i przestrzeni miejskiej. To problematyka związana z edukacją do starości rozumianą jako systemowe wspieranie u obecnych uczniów postawy osobistej odpowiedzialności za swoją przyszłość, także w starości. Przedmiotem rozważań w tej grupie zagadnień będzie też przygotowanie rodzin do opieki nad starszymi ich członkami i włączenie w tę opiekę rozwiązań technologicznych z zakresu telemedycyny i teleopieki.

„Przeźnię” to obszar debaty nad miejską infrastrukturą, która będzie likwidować bariery, dostępnością życia kulturalnego, przyjazną turystyką, wygodnym transportem oraz upowszechnianiem miejsc przyjaznych seniorom.

Z kolei „Partycypacja” dotyczyć będzie włączania osób starszych w zarządzanie miastem, w wyznaczanie kierunków jego rozwoju, tworzenie przestrzeni, w której rozwijać się mogą działania na rzecz dobra wspólnego inicjowane i podejmowane przez starszych. To bardzo ważne zagadnienie, zważywszy na fakt, że w krakowskim budżecie obywatelskim najwięcej projektów złożyła grupa wiekowa 60+. Dyskusja dotyczyć będzie też kwestii budowania wizerunku seniorów jako osób z pogłębioną refleksją, bogatym doświadczeniem, wiedzą życiową, czyli pełnych mądrości.

Konferencja ma umożliwić poznanie się ludzi, których współpraca może zaowocować świetnymi miejskimi rozwiązaniami. Chcemy w oparciu o dobre praktyki innych miast, opinie badaczy, dotychczas podejmowane inicjatywy społeczne i urzędnicze tworzyć przymierze dla sprawy przyjazności naszego miasta wobec osób starszych..

Zapraszamy do współpracy i na konferencję.

Anna Okońska-Walkowicz

Doradca Prezydenta Miasta Krakowa ds. Polityki Senioralnej

Okiem Przewodniczącego: finansowa przyszłość Krakowa – problemy i propozycje, jak je rozwiązać

Ostatnio wiele mówiło się o ogromnym sukcesie akcji „Płać podatki w Krakowie”, krakowskiej innowacji zwiększającej dochody budżetu Miasta. Wiele mówi się też o innowacjach w gospodarce, nauce i biznesie. Innowacje pojawiają się również w samorządach, a Kraków jest w Polsce liderem, jeśli chodzi o innowacje finansowe, i ma dzięki temu wiele dodatkowych pieniędzy.

fot. Wiesław Majka / UMK

Jako jedni z pierwszych w Polsce wdrożyliśmy obligacje komunalne, dzięki którym bardzo tanio pozyskiwaliśmy środki na rozwój. Wyemitowaliśmy je w 1996 r. i przez długi czas były one wzorem dla innych samorządów. Pierwsi w Polsce wyemitowaliśmy euroobligacje, kolejny bardzo tani i efektywny sposób pozyskania pieniędzy na inwestycje. Jako pierwsi w Polsce, bo już w 1999 r., uzyskaliśmy dostęp do funduszy na rozwój infrastruktury z Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju. I tym razem krakowski przypadek był wzorem dla wielu innych samorządów w Polsce i w tej części Europy. Dzięki tym rozwiązaniom pozyskaliśmy ponad 1 mld zł dużo taniej niż na rynku finansowym. Przez lata zaoszczędziliśmy ponad 100 mln zł.

W 1997 r. stworzyliśmy w Krakowie jedyną w Polsce grupę kapitałową. Powstanie Krakowskiego Holdingu Komunalnego sprawiło, że w ciągu 15 lat zatrzymaliśmy w Krakowie ponad 150 mln zł. Umożliwiające to zapisy ustawy wykorzystaliśmy jako jedyni w Polsce. Dzięki włączeniu do holdingu trzech wielkich spółek – MPEC, MPWiK i MPK – poczyniliśmy spore oszczędności na podatkach. Podjęliśmy taką decyzję mimo dużego ryzyka, oporów społecznych, czy wreszcie bardzo skomplikowanych zasad. Holding funkcjonuje nadal, a dzięki swym potężnym aktywom umożliwia finansowanie tak wielkich projektów inwestycyjnych jak np. ekospalarnia.

Udało się też wdrożyć komunalny cash-pooling, czyli zintegrowany rachunek bankowy, który co roku daje oszczędności kredytowe w wysokości 10–20 mln zł. To też było ryzykowne, ale poczynione dzięki temu rachunkowi oszczędności są teraz dla budżetu istotne. To znowu my byliśmy w Polsce prekursorami, od nas się uczonego tego teraz powszechnego rozwiązania.

OSZCZĘDNOŚCI FINANSOWE SAMORZĄDU 1990–2016

- Krakowski Holding Komunalny – 140 mln zł
- Obligacje i euroobligacje – 100 mln zł
- Cash pooling – 10–20 mln zł (rocznie)
- Grupowe zakupy – 10–20 mln zł (rocznie)
- Rozszerzenie bazy podatkowej PIT – 10–35 mln zł (rocznie)

W latach 1994–1998 stworzyliśmy i wdrożyliśmy jako jedyni w Polsce tzw. budżet zadaniowy, dzięki czemu finanse Krakowa stały się o wiele bardziej zrozumiałe. Nie dało to wymiernych efektów, ale transparentność decyzji to zawsze ważna sprawa. Gminie Kraków jako pierwszej w Polsce udało się wdrożyć grupowe zakupy energii elektrycznej, ubezpieczeń oraz innych potrzebnych w administracji produktów i usług, co w efekcie rocznie daje 10–20 mln zł oszczędności.

Jako pierwsi w Polsce rozpoczęliśmy szybkie i pełne odzyskiwanie VAT w całym układzie komunalnym, co zapewniało nam spore dodatkowe środki. Wdrażane nowe zasady rozliczeń niestety nie będą już dla nas takie korzystne.

Dzięki akcji „Płać podatki w Krakowie” co roku uzyskujemy 10–35 mln zł dodatkowych dochodów. Kraków prowadzi tę akcję od pięciu lat i zdecydowanie można powiedzieć, że – biorąc pod uwagę różne uwarunkowania – osiągamy lepsze wyniki niż inne samorządy. Każda akcja jest zaplanowana, zróżnicowana, wykorzystuje różne potrzeby i oczekiwania krakowian. Dzięki temu jesteśmy w Polsce zdecydowanym liderem w pozyskiwaniu nowych podatników.

W latach 2011–2014 przeprowadziliśmy bardzo trudną reformę finansów publicznych Krakowa. Stworzyliśmy wieloletnią politykę finansową, dochodową i podatkową. To spowodowało już po dwóch latach widoczne efekty, które dały nam poczucie większego bezpieczeństwa finansowego. Bezpieczeństwo to potwierdzają renomowane instytucje finansowe.

Kraków dzięki mądrym urzędnikom jest jednym z najbardziej innowacyjnych w kwestii finansów miast w Polsce, a innowacje dają ogromne korzyści finansowe. Dziękuję wszystkim, dzięki którym to się udaje. To jest prawdziwy lokalny patriotyzm na miarę XXI wieku!

Niestety, nic nie jest dane raz na zawsze. Stan naszych finansów może się pogorszyć bardzo szybko i nie zawsze wynika to z popełnionych przez nas błędów.

Przed nami, Polską ale i Krakowem, czas wielkich zmian. Te zmiany mogą mieć negatywne konsekwencje. Od 2020 r. nie będzie już tak dużych środków z Unii Europejskiej. Ogromnym problemem może być utrzymanie tempa inwestycji. Już niedługo będzie obowiązywać większa kwota wolna od podatku PIT, przez co zmniejszą się dochody miasta z tego tytułu. Następują zmiany demograficzne i migracyjne, które spowodować mogą znaczący spadek liczby mieszkańców. Wprowadzono też wspomniane już nowe zasady naliczania podatku VAT w samorządzie. Niedługo w życie wejdą nowe przepisy w kwestii naliczania dochodów z użytkowania wieczystego, a finalnie instytucja użytkowania wieczystego w ogóle zniknie. To wszystko w ciągu najbliższych pięciu lat negatywnie wpłynie na nasze możliwości finansowe.

Czy to oznacza stagnację w rozwoju Krakowa i polskich samorządów, spowodowaną realnym zmniejszeniem się dochodów samorządów?

Na szczęście dla Krakowa może być inaczej! Już podjęliśmy działania przynoszące w przyszłości znacząco większe dochody.

Kluczem do powodzenia tych działań jest nie tylko utrzymanie, lecz stałe zwiększanie atrakcyjności Krakowa jako dobrego miejsca zamieszkania, bo to mieszkańcy – innowacyjni, otwarci i kreatywni – są i będą największym bogactwem naszego miasta. A wiemy, czego oczekują mieszkańcy – atrakcyjnych miejsc pracy, przyjaznych miejsc zamieszkania, nowoczesnych miejsc rekreacji, edukacji na odpowiednim poziomie.

Dlatego potrzebne są nam: niezawodny system transportu publicznego, nowe tereny rekreacyjne, dobra komunikacja z mieszkańcami i sprawna obsługa w urzędach. Musimy wciągać mieszkańców do współdecydowania.

Wdrażając Krakowską Kartę Mieszkańca jako kontynuację akcji „Płać podatki w Krakowie”, możemy pozyskać ok. 100 tys. nowych podatników, co rocznie może dać maksymalnie ponad 200 mln zł. Ostrożnie zakładam, że docelowo będzie z tego dodatkowo w budżecie ok. 100 mln zł rocznie.

Tworząc Krakowski Zespół Metropolitalny, wspólnie z ościennymi gminami możemy wygospodarować ok. 250 mln zł i przeznaczyć je na likwidację niskiej emisji, polepszenie transportu publicznego lub nowe tereny rekreacyjne. Wymaga to jednak wdrożenia ustawy o związkach metropolitalnych lub jakichś innych przepisów określających zasady funkcjonowania metropolii.

Organizując centra usług wspólnych, możemy o 20–50 mln rocznie zmniejszyć docelowo koszty funkcjonowania miasta.

Patrząc na doświadczenia innych europejskich miast, należy też spokojnie przygotowywać się do wykorzystania potencjału finansowego, jaki daje milionowe miasto. W podobnych europejskich miastach działają komunalne fundusze: ubezpieczeniowe, inwestycyjne, gwarancji wzajemnych. Teraz tego robić nie można, ale w przyszłości to będą oczywiście rozwiązania.

Coraz więcej spraw będzie można robić w ramach tzw. partnerstwa publiczno-prywatnego. Tak to działa w wielu europejskich miastach, najlepszym przykładem są miasta angielskie.

Mamy też możliwość szerszego wykorzystania Krakowskiego Holdingu Komunalnego, jednej z największych firm komunalnych w tej części Europy. Wchodząc na Giełdę Papierów Wartościowych i sprzedając do 50

NASZE FINANSOWE PERSPEKTYWY:

Problemy

- centralizacja VAT (minus 60-80 mln zł rocznie)
- spadek dochodów PIT przy wzroście kwoty wolnej od podatku
- spadek dochodów z użytkowania wieczystego
- spadek środków z UE

Rozwiązania

- Krakowska Karta Mieszkańca
- Krakowski Zespół Metropolitalny
- Centra Usług Wspólnych
- partnerstwo publiczno-prywatne
- wykorzystanie Krakowskiego Holdingu Komunalnego
- Projekt Nowa Huta Przyszłości
- docelowo krakowskie fundusze komunalne

proc. jego akcji, możemy na rozwój pozyskać znaczne środki, nie zmniejszając wpływu na zarządzanie spółką.

Wdrażając projekt Nowa Huta Przyszłości możemy spowodować powstanie tam nowego zagłębia biznesowego, co znacząco podniesie dochody z podatku od nieruchomości, ale da także tysiące nowych, atrakcyjnych miejsc pracy, zwiększających zainteresowanie Krakowem.

Wskazane wyżej innowacje mogą pokryć ubytki spowodowane wcześniej wskazanymi okolicznościami. Oznacza to, że jeśli już zaczniemy przygotowywać i wdrażać te działania, w ciągu pięciu najbliższych lat spowodujemy, że Kraków będzie zabezpieczony finansowo oczekiwał na rozwój wypadków.

Bogusław Kośmider, Przewodniczący Rady Miasta Krakowa

WWW.KRAKOW.PL

Hiszpański smok na rondzie Mogilskim

Kraków jest znany na świecie. I nie jest to odkrywcze sformułowanie. Jednak każdy, kto do nas przyjedzie, wyjeżdżając, będzie wiedział o naszym mieście więcej i zapewne inaczej będzie o nim opowiadał. Stajemy się miejscem, w którym chcą pracować zagraniczni artyści. Nie piszę tutaj tylko o muzykach, których możemy słuchać w filharmonii czy innych miejscach, i nie tylko o pisarzach, którzy wpadają nie tylko na chwilę, ale mieszkają w Krakowie dłużej. Coraz częściej pojawiają się u nas także artyści tworzący sztukę uliczną, czyli street art.

fot. Małgorzata Kubowicz / UMK

Dulka przed wizytą dużo czytał o Krakowie. Zainteresowały go legendy krakowskie. I w ten sposób trafił na smoka wawelskiego

Małgorzata Jantos*

Parę tygodni temu w Krakowie gościł uznany artysta hiszpański malarz Antonio Segura Donat, znany jako Dulka. Jak sam mówił, przed wizytą dużo czytał o Krakowie. Zainteresowały go legendy krakowskie. I w ten sposób oczywiście trafił na smoka wawelskiego. Szkic dzieła, które namalował na murze ronda Mogilskiego, przygotowywał przez dłuższy czas.

Malarstwo 33-letniego twórcy jest bardzo charakterystyczne. Jego obrazy na murach można znaleźć w Mediolanie, Brukseli, Chicago, Berlinie, Madrycie czy Paryżu. Jego dzieła są łatwo rozpoznawalne. Opowiadał, że sposób, w jaki postrzega świat, ukształtował się w dzieciństwie, kiedy pomagał ojcu karmić ptaki, które hodowa-

li w domu. Żył w otoczeniu zwierząt. Wtedy też zaczął kopiować ilustracje egzotycznych stworzeń, znajdowane w starych encyklopediach. Kiedy miał 18 lat, zaczął je przenosić ze swojego szkicownika na mury. I tak narodził się Dulka.

Ukończył grafikę na Uniwersytecie w Walencji. Poza tworzeniem sztuki w przestrzeni miejskiej, ilustruje książki, zajmuje się reklamą, tworzy plakaty. Każdą pracę traktuje jak osobne i ważne wyzwanie.

Jego sztuka to świat pełen surrealistycznych wizji, przepiękny wymyślony

Malarstwo 33-letniego twórcy jest bardzo charakterystyczne. Jego obrazy na murach można znaleźć w Mediolanie, Brukseli, Chicago, Berlinie, Madrycie czy Paryżu.

Na rondzie Mogilskim podziwiać można wspólne dzieła Lubosza Karwata i mieszkańców Krakowa – czyli mozaiki „Wyspiański oraz Mehoffer na Mogilskim”. Z pomysłem ozdobienia ronda Mogilskiego wyszła radna Małgorzata Jantos.

Kolejnym dziełem zdobiącym rondo była praca Olafa Ciruta. Wybrana została w konkursie skierowanym do artystów z różnych obszarów sztuki, przeprowadzonym przez Fundację „101 murali dla Krakowa”.

Praca hiszpańskiego artysty Dulka jest najnowszym dziełem zdobiącym rondo Mogilskie. Jej inicjatorami byli Małgorzata Jantos i Fundacja „101 murali dla Krakowa”.

mi szczegółami. Właściwie wszędzie odnajdujemy przedziwne zwierzęta umieszczone w przestrzeni pełnej intensywnych kolorów. Z góry było więc wiadome, że Dulka zainteresuje wawelski smok. Powstała hiszpańska wersja naszego stwora. Obraz powodujący, jak większość dzieł odwołujących się do surrealizmu, pewien niepokój, a zarazem i zdziwienie. Sam Dulka mówił, że jego obrazy są być może przestrożą przed katastrofą ekologiczną.

Dulka malował obraz na rondzie Mogilskim przez tydzień w przejmującym zimnie i strugach deszczu. Niekiedy deszcz i wiatr ustawały, ale na słońce musiał czekać aż do samego końca projektu. Pomimo tych trudnych warunków artysta zdążył odwiedzić wiele miejsc w Krakowie. Pod koniec pobytu stwierdził, że Kraków jest jednym z najpiękniejszych miast, w jakich tworzył. Możemy założyć, że nie była to jedynie kurtuazja. W każdym razie Antonio Segura Donat zapowiedział, że zapewne do Krakowa wróci.

Zaproszenie Dulka do Krakowa, czekanie na jego wolny termin (a jest bardzo zajęтым artystą), negocjacje, a następnie przygotowanie szkiców i korespondencja trwająca przez prawie dwa lata, a także opieka nad artystą w czasie jego pobytu w Krakowie to dzieło bardzo wielu osób, a przede wszystkim Fundacji „101 murali dla Krakowa”. Współpraca z Fundacją była przez cały czas wzorowa. A efekty dwuletniej działalności można podziwiać na rondzie Mogilskim.

*radna Miasta Krakowa

Program rozwijania uzdolnień matematycznych dzieci

„Sukcesy w nauce matematyki są związane z rozwijaniem uzdolnień matematycznych dzieci. Z badań zrealizowanych kilka lat temu wynika, że więcej niż połowa dzieci w Polsce manifestuje takie uzdolnienia w ostatnim roku wychowania przedszkolnego i na początku nauki szkolnej. Jeżeli w edukacji przedszkolnej domowej i wczesnoszkolnej zaniedba się ich rozwijanie i pielęgnowanie, marnieją i nie sposób tego naprawić w następnych latach edukacji szkolnej” – prof. dr hab. Edyta Gruszczyk-Kolczyńska.

fot. Barbara Kańska-Bielak

23 września 2016 r. w sali obrad Rady Miasta Krakowa odbyła się konferencja podsumowująca „Program rozwijania uzdolnień matematycznych dzieci”. W spotkaniu wzięli udział nauczyciele, dyrektorzy, rodzice przedszkoli i szkół oraz zaproszeni goście, których powitała Katarzyna Król, wiceprezydent ds. edukacji i kultury fizycznej. Podczas uroczystości obecni byli prof. dr hab. Edyta Gruszczyk-Kolczyńska, prof. dr hab. Ewa Swoboda i prof. dr hab. Stanisław Domoładzki. Był to bardzo ważny moment spotkania Mistrza i uczniów. Jak mówi sama pani prof. Gruszczyk-Kolczyńska, „najlepsze rezultaty w edukacji można uzyskać wówczas, gdy dorosli zajmujący się dzieckiem – a więc rodzice i nauczyciele – dążą do tego samego celu i czynią to w podobny sposób”. Taka harmonia jest niezwykle cenna i przynosi wspaniałe korzyści także, w zakresie wspierania dzieci uzdolnionych matematycznie w domu, przedszkolu i w szkole. Nauczyciele biorący udział w studiach podyplomowych (w ramach projektu) w prezentacji multimedialnej zaprezentowali swoje dokonania. Podczas prezentacji filmów autorki na bieżąco komentowały pracę dzieci oraz mówiły o swoich wrażeniach. Również rodzice wyrazili swoje opinie. Mama Jasia po zajęciach przeprowadzonych wg programu pani profesor napisała: „Uważam, że matematyka to królowa nauk, a zajęcia przeprowadzone w przedszkolu pokazały, jak pięknie w praktyce można rozwijać uzdolnienia matematyczne u dzieci. Ciekawe i rozwijające zajęcia prowadzone przez zabawę są również najlepszym prezentem, jaki mogą otrzymać nasze dzieci. To również najlepsza inwestycja, która zaowocuje w przyszłości”.

Mama Kacpra:

„Gratuluję pomysłu i dziękuję za to, że moje dziecko może w tych zajęciach uczestniczyć. Zajęcia są bardzo ciekawe, pobudzają wyobraźnię dzieci i uczą samodzielności. Uczą również, i nas rodziców, i dzieci, że nauka nie musi być nudna i poznawanie świata może być twórcze i pasjonujące”.

Współpraca krakowskiego samorządu z uczelniami pozwoliła na zorganizowanie studiów podyplomowych. W roku akademickim 2015/2016 w Akademii Ignatianum w Krakowie po raz pierwszy były realizowane studia podyplomowe „Matematycznie uzdolnione dzieci: diagnoza, wspomaganie rozwoju i edukacja”. Na mocy porozumienia między Dziekanem Wydziału Nauk Pedagogicznych Akademii Pedagogiki Specjalnej im. M. Grzegorzewskiej w Warszawie (APS) a Dziekanem Wydziału Pedagogicznego Akademii Ignatianum w Krakowie (AIK) również nauczyciele z miasta i gminy Kraków mogli uzyskać potrzebną wiedzę, umiejętności w zakresie edukacji matematycznej dzieci, tak aby wysokie osiągnięcia mogły stać się udziałem dzieci wolniej rozwijających się, dzieci o przeciętnych możliwościach i dzieci uzdolnionych matematycznie. Konceptje i program studiów dla słuchaczy uczęszczających na zajęcia w AIK opracowała prof. dr hab. Edyta Gruszczyk-Kolczyńska przy współpracy z dr. Janem Amosem Jelinkiem, mgr Ewą Zielińską, prof. dr hab. Ewą Swobodą, prof. dr hab. Małgorzatą Kupisiewicz i prof. dr hab. Stanisławem Domoładzkim. Wszelkie potrzebne informacje oraz pomoc w zakresie dofinansowania studiów prowadzonych przez AIK słuchaczki otrzymały w Wydziale Edukacji Urzędu Miasta Krakowa.

Edyta Kopeć, uczestniczka studiów podyplomowych, napisała:

„Jestem bardzo wdzięczna losowi, że dane mi było podjąć studia podyplomowe. Dzięki nim poznałam działalność takich matematyków jak: Jeske i Jeleńska, odkryłam figury liczbowe Borna, poznałam ciekawe gry, które nie tylko stymulują logiczne myślenie, ale i hartują emocje, u tych zdolnych i, jakże kruchych jednocześnie, małych istot. Zauroczyła mnie także metodyka Hejnego. Odkryłam cudowny świat geometrii, zabaw rozwijających intuicje mnożenia i dzielenia. Poznałam sposób liczenia w systemie piątkowym, ósemkowym i »planetę czteropalczystych“.

Konferencja, która odbyła się w Urzędzie Miasta Krakowa, zorganizowana została dzięki zaangażowaniu: prof. APS Macieja Tanasia – dziekana Wydziału Nauk Pedagogicznych Akademii Pedagogiki Specjalnej im. M. Grzegorzewskiej w Warszawie, dr. Krzysztofa Biela SJ – dziekana Wydziału Pedagogicznego Akademii Ignatianum w Krakowie (AIK), Barbary Nowak – Małopolskiego Kuratora Oświaty, prof. Edyty Gruszczyk-Kolczyńskiej wraz z zespołem Wydziału Nauk Pedagogicznych Akademii Pedagogiki Specjalnej im. M. Grzegorzewskiej w Warszawie, Wydziału Pedagogicznego Akademii Ignatianum w Krakowie wraz z dr Beatą Topij-Stempińską – dyrektorem Instytutu Nauk o Wychowaniu, a także Wydziału Edukacji Urzędu Miasta Krakowa.

Agata Tatara
radna Miasta Krakowa

Głos Dzielnic

Czy prof. Janusz Skalski otrzyma tytuł Honorowego Obywatela Miasta Krakowa? Z taką propozycją wystąpiła jedna z rad dzielnic. Która? Odpowiedź znajdą Państwo w najnowszym Głosie Dzielnic. Zapraszamy do lektury!

Dzielnica I Stare Miasto **Boiska Na Groblach do remontu**

Radni z Dzielnicy I zwrócili się z wnioskiem do Prezydenta Miasta Krakowa o ujęcie w budżecie Miasta Krakowa na rok 2017 i lata następne zadania pn. „Modernizacja nawierzchni boisk sportowych Międzyszkolnego Ośrodka Sportowego »Kraków Zachód«, przy pl. Na Groblach”. Jak uzasadniają radni, Międzyszkolny Ośrodek Sportowy „Kraków Zachód” umożliwi kształtowanie sprawności fizycznej dzieci i młodzieży. Istnienie tego ośrodka jest konieczne, gdyż wiele szkół, zwłaszcza z Dzielnicy I, nie ma warunków do przeprowadzania zajęć wychowania fizycznego.

Nawierzchnia boisk sportowych przy pl. Na Groblach od kilku lat jest w złym stanie technicznym, co stwarza niebezpieczeństwo dla dzieci i młodzieży uczestniczących w zajęciach. Niezbędne jest zaprojektowanie rozbiegu do skoku w dal, niekolidującego z boiskiem do piłki nożnej.

Dzielnica III Prądnik Czerwony **Kiedyś ulica, teraz skwer o tej samej nazwie**

Rada Dzielnicy III pozytywnie zaopiniowała propozycję Zespołu ds. Nazewnictwa Komisji Kultury i Ochrony Zabytków Rady Miasta Krakowa w sprawie nazwania imieniem sierż. pil. Franciszka Stańca skweru położonego przy ul. Janusza Meissnera. Uchwałę podjęto w odpowiedzi na wniosek Wydziału Geodezji Urzędu Miasta Krakowa, który był reakcją na uchwałę Rady Dzielnicy III w sprawie przywrócenia nazwy ul. Franciszka Stańca. Propozycja przywrócenia nazwy ulicy wyszła z Krakowskiego Klubu Seniorów Lotnictwa. Wspomniany skwer zlokalizowany jest w pobliżu dawnej ul. Franciszka Stańca, która została wchłonięta przez pobliski pas drogowy ul. Janusza Meissnera.

Dzielnica IV Prądnik Biały **Budynek dla Bronowickiego!**

Rada Prądnika Białego popiera starania KS Bronowicki o budowę w roku 2017 pomieszczeń zaplecza sportowego przy boisku piłkarskim przy ul. Jasnogórskiej w Krakowie. Rada Dzielnicy IV podjęła uchwałę na prośbę KS Bronowicki.

Dzielnica IX Łagiewniki – Borek Fałęcki **Prof. Janusz Skalski Honorowym Obywatel Miasta Krakowa?**

Rada Dzielnicy IX popiera wniosek o nadanie tytułu Honorowego Obywatela Miasta Krakowa prof. Januszowi Skalskiemu.

W uzasadnieniu możemy przeczytać: „Profesor Janusz Skalski jest krakowianinem od wielu pokoleń, nadal rodzinie związany z Dzielnicą IX Łagiewniki-Borek Fałęcki. Droga zawodowa Profesora Janusza Skalskiego, od momentu ukończenia studiów w krakowskiej Akademii Medycznej w roku 1975, jest związana z Krakowem, także z Kliniką Kardiochirurgii Dziecięcej Uniwersyteckiego Szpitala Dziecięcego w Krakowie-Prokocimiu. Zasługi Profesora dla rozwoju polskiej kardiochirurgii dziecięcej i krakowskiej kliniki są nie do przecenienia.

Potwierdza ten fakt ogromny dorobek naukowy oraz liczne nagrody, medale i wyróżnienia przyznane Profesorowi, szczególnie prestiżowa nagroda Złoty Skalpel dla najlepszego ośrodka medycznego w Polsce. Na uwagę zasługuje także działalność charytatywna Profesora Skal-

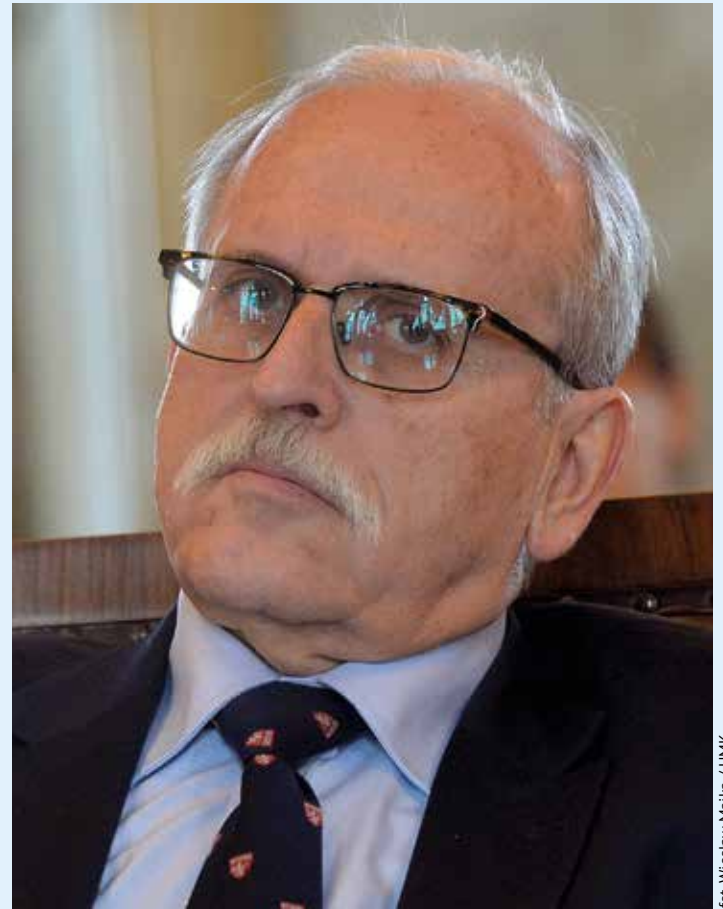

foto: Wiesław Mejka / UMK

skiego. W 2008 r. założył Fundację Wspierania Rozwoju Kardiochirurgii Dziecięcej Schola Cordis, której głównym celem jest pozyskiwanie środków finansowych na zakup nowoczesnego sprzętu dla Kliniki Kardiochirurgii Dziecięcej Uniwersyteckiego Szpitala Dziecięcego w Krakowie-Prokocimiu oraz edukacja lekarzy i promowanie polskiej kardiochirurgii. Dzięki jego ciężkiej pracy Klinika może poszczycić się m.in. najnowocześniejszą w Europie salą hybrydową. Profesor Skalski zorganizował 9 koncertów wiedeńskich, z których dochód został w całości przeznaczony na rzecz Kliniki. Dodatkowo w tym roku Fundacja Schola Cordis była współorganizatorem Półmaratonu Marzanny »Dla małych serc«, z którego dochód został także przekazany na cele statutowe Fundacji”.

Dzielnica XIV Czyżyny **Kulturalnie jak na podwórku**

Rada Dzielnicy objęła patronatem projekt pn: „Kultura Podwórka”, realizowany przez Stowarzyszenie Zajawka. Projekt realizowany jest w ramach projektu synapsy, którego organizatorem jest Małopolski Instytut Kultury w Krakowie. Dofinansowano go ze środków Narodowego Centrum Kultury, w ramach programu Bardzo Młoda Kultura 2010–2020. Projekt „Kultura Podwórka” skupia się na edukacji kulturowej połączonej z treningiem kompetencji społecznych. W ramach projektu odbędzie się pięć bloków warsztatów z różnych dziedzin kultury hip-hopowej: graffiti, taniec, beat-making, DJ-ing oraz warsztaty tekściarskie. Grupą docelową jest młodzież w wieku 15–18 lat zamieszkująca Dzielnicę XIV Czyżyny. Bezpłatne warsztaty będą realizowane do końca października, a weźmie w nich udział ok. 50 grup.

Legenda „Przekroju”

Przed wielu laty, jeszcze w XIX w., krakowski publicysta Ludwik Dębicki narzekał, że nie ma już w Krakowie niezwykłych postaci, że brak ludzi obdarzonych żywą inteligencją i dowcipem. A przecież żyło wtedy w naszym mieście wiele naprawdę wybitnych osób.

Michał Kozioł

Jest coś takiego w naturze ludzkiej, że nie docenia się ani współczesności, ani swoich współczesnych i podświadomie szuka się wielkości tylko w chlubnej przeszłości albo w świetlanej przyszłości. Dlatego też nie dziwnym jest, że często nie darzymy znanych nam osób takim zainteresowaniem, szacunkiem, czy też podziwem, na jaki zasługują. Nie znaczy to oczywiście, że je lekceważymy. Chodzi tu przede wszystkim o skalę naszego zainteresowania, o docenienie roli, jaką odgrywają w mieście, i jak podtrzymują wiecznie żywą legendę Krakowa.

Legenda „Przekroju”

Jedną z takich postaci jest niewątpliwie redaktor Mieczysław Czuma. Zanim jednak zastanowimy się nad jego zasługami, warto zwrócić uwagę na słowo „redaktor”. Otóż pamiętam, jak przed laty pewna osoba w świetnym (należy pamiętać, że tytuł „prześwietny” przysługiwał

foto. Bogusław Świerżowski

Mieczysław Czuma to współtwórca nowej dyscypliny wiedzy, czyli krakauerologii

wyłącznie instytucjom krajowym we Lwowie) krakowskim magistracie zakwestionowała tę tytułaturę w przypadku Miecia Czumy. No bo niby jak tytułować kogoś „redaktorem”, kiedy on już jest stypendystą ZUS i żadnym piśmie nie kieruje? Nie mieściło się to w magistralnej głowie owej osoby.

Zaczynamy od słowa „redaktor”, no bo przecież ciągle nazwisko Mieczysław Czuma kojarzy się z „Przekrojem”, legendarnym piśmie, którym kierował przez przeszło ćwierć wieku. Ale zostawmy biografom i przyszłym historykom opowieść o rzeczywistych i niewątpliwie wielkich zasługach Mieczysława Czumy. Zajmijmy się raczej Czumową legendą. Bo czyż nie jest to jedna z żyjących legendarnych postaci Krakowa? Ktoś może zadać pytanie: „Dlaczego?”

Odpowiedź na to pytanie byłaby bardzo długa. Przede wszystkim urodził się na najbardziej obrosłym legendami przedmieściu Krakowa, czyli na Półwsiu Zwierzynieckim, a więc tam – jak ma zwyczaj mawiać – gdzie Wisła wpada do Rudawy. Lubi wspomnieniami wracać w to miejsce. Mieszkał przy ul. Słonecznej, dziś nazywanej ul. Bolesława Prusa. W szkole podstawowej – a była to sławna Szkoła Powszechna Stopnia Podstawowego nosząca imię doktora Henryka Jordana oraz numer 31 – kolegował się z Aleksandrem Kobylańskim, który miał w przyszłości zastąpić jako Makino, bard Półwsia i Zwierzynca. Obaj po latach przyznają się do strasznego szkolnego grzechu, czyli odpisywania. Zgodnie twierdzą, że Olek odpisywał od Mietka polski, a Mietek od Olka matematykę. W czasach szkolnych oddawał się – jak twierdzi – hodowli królików i karmił te sympatyczne gryzonie trawą zebraną na boisku Wisły, gdyż zebrana na Cracovii jakoś dziwnie im nie służyła. Stąd też do dziś jest „za Wisłą”, choć generalnie Półwsie opowiadało się za Cracovią. Także jego serdeczny przyjaciel Leszek Mazan, choć sądeczanin z pochodzenia, zalicza się do grona tych, którzy mają „pasiaste serce”.

Jamniki górą!

Ale króliki to był epizod z lat młodości. Dziś redaktor Czuma jest kojarzony przede wszystkim z jamnikiem. To on jest autorem sławnego powiedzenia, które brzmi „Przed jamnikiem uderz czołem, jamnik górą, chociaż dołem!”. Zasługą jego jest też rzucenie hasła, że Kraków jest godny tego, aby jego ulicami przeszedł pochód jamników. Działo się to w 1973 r., a więc w czasach bardzo odległych, kiedy panowały zupełnie inne realia i inne sposoby myślenia. Dlatego też należy bez sceptycyzmu przyjmować opowieści o tym, że po pierwszym pochodzie jamników wezwano redaktora Czumę na ul. Solskiego (dawniej i obecnie św. Tomasza, mieścił się tam Komitet Wojewódzki PZPR) i zadano mu pytanie, czy czasem nie miał zamiaru tymi idącymi jamnikami ośmieszyć pochodu pierwszomajowego.

Pochód jamników – zwany też marszem – to nie jedyna tego typu inicjatywa redaktora Czumy. Jego pomysłem był też pochód smoków, z powodzeniem wykorzystany dziś przez organizatorów Wielkiej Parady Smoków.

Urodzony dyplomata

Wracając jednak do młodych, choć już nie najmłodszych lat przyszłego naczelnego „Przekroju”, do skarbnicy krakowskich anegdot trafiła opowieść o tym, jak udało mu się ocalić przed gwałtownym pogorszeniem dobre stosunki polsko-francuskie. Otóż miało to się zdarzyć wtedy, kiedy Mieczysław Czuma był przewodniczącym Rady Okręgowej Zrzeszenia Studentów Polskich i kiedy toczyła się wojna algierska. W czasie walk, które wojska francuskie toczyły z arabskimi partyzantami, Francuzi zbombardowali wioskę nie w Algierii, do czego świat już się zdążył przyzwyczaić, ale w sąsiednim Maroku. Wydarzenie to oburzyło nie tylko opinię światową, ale także – jak chce legenda – licznie wówczas obecnych w Krakowie zagranicznych studentów.

Owi zdobywający na krakowskich uczelniach wiedzę przybysze z Azji i Afryki mieli nawet swoją organizację. Właśnie ta organizacja postanowiła zaprotestować przeciwko bombardowaniu marokańskiej wioski. Protest miał się odbyć przed francuskim konsulem, który mieścił się wtedy przy ul. Krupniczej. Sprawa była poważna i mogła grozić dyplomatycznymi powikłaniami. Zawezwano więc przewodniczącego Rady Okręgowej ZSP do wiadomej instytucji przy ul. Solskiego i zażądano, aby w jakiś sposób zapobiegł temu niebezpiecznemu zdarzeniu. Sprawa była poważna, decyzja o demonstracji już zapadła, a jednak udało się znaleźć złoty środek. Przewodniczącym organizacji zagranicznych studentów był czarnoskóry przybysz z Afryki. To z nim przeprowadził nasz bohater rozmowę i – jak mówią – przekonał go, że demonstrowanie na odległej od centrum miasta ul. Krupniczej mija się z celem i zdecydowanie lepiej udać się pod Hotel Francuski. Stamtąd i do Rynku, i do Dworca Głównego bliżej, a w hotelu mieszka mnóstwo cudzoziemców, więc i rezonans demonstracji będzie większy. Demonstracja odbyła się na ul. Pijarskiej i wszyscy byli z tego zadowoleni.

Inną – i o wiele większą zastugę – położył nasz bohater w czasach, kiedy zasiadał w Radzie Narodowej Miasta Krakowa. Był wtedy radnym bardzo młodym i wiekiem, i stażem, a jednak to jemu – jak chce legenda – ówczesny przewodniczący Prezydium Rady Narodowej Miasta Krakowa powierzył ważną i delikatną misję. Działo się to w czasach, gdy uruchomiono hotel Cracovia, słuszny powód do dumy. Jednak zdaniem niektórych radnych ta prawdziwa perła krakowskiej architektury nie miała godnej oprawy. A to za sprawą krów, które bezczelnie pasty się na Błoniach i podawały tym sposobem w wątpliwość europejskość Krakowa. Na forum Rady stanęła więc sprawa bezwzględного zakazu pokazywania zagranicznym gościom tak małego

europejskiego widoku jak pasąca się krasula. Nie wypadło przewodniczącemu skarcić wnioskodawcy. Oddał więc sprawę w ręce kogoś, o kim wiedział, że sobie z takim wyzwaniem poradzi. Miał rację, radny Czuma przypomniał swoim kolegom radnym, że mieszkańcom Półwsia Zwierzynieckiego i Zwierzynca wieczyste prawo wypasu na Błoniach nadała królowa Jadwiga, a więc polska monarchini, czyli najwyższa władza wykonawcza. Krakowska Rada Miasta nie jest władna skasować ten przywilej, gdyż leży to wyłącznie w gestii Rady Państwa.

Twórcy krakauerologii

Przyszli biografowie Mieczysława Czumy będą musieli zmierzyć się z wieloma wyzwaniami. Opowieści o tej postaci powtarzanych jest bowiem bardzo wiele. Szczególnie trudna oraz wymagająca naprawdę dogłębnych studiów będzie próba oddzielenia zasług Mieczysława Czumy i jego serdecznego druha, czyli Leszka Mazana. Stanowią oni świetny duet autorski, a także i estradowy. Dorobek tej dwuosobowej spółki jest trudny do przecenienia. Nie tylko napisali wiele ciekawych książek, ale też mieli masę fantastycznych pomysłów. To oni dokonali kiedyś spławienia stolicy do Warszawy, przypomnieli już trochę zapomnianą postać Felicjana Dulskiego, ujawnili, skąd wzięta się nazwa produkowanej do dziś czekoladki Danusia, a przede wszystkim stworzyli zupełnie nową dyscyplinę wiedzy. Nauka ta – uprawiana tylko pod Wawelem – nosi nazwę krakauerologii i zajmuje się dowodzeniem wyższości Krakowa nad resztą świata. Co niewątpliwie z dużą dozą humoru robią Mieczysław Czuma i Leszek Mazan.

Do napisania niniejszej laudacji skłonił mnie pewien jubileusz, jaki przypadł w tym miesiącu. Na pytanie, jaki to jubileusz, bezbłędnie odpowie wszystkim Wikipedia.

Kalendarium krakowskie

26 października

1957 – do kwaciarni Miejskiego Handlu Detalicznego docierają piękne chryzantemy z Łańcuta i Okocimia.

27 października

1957 – w sali Ligi Kobiet przy pl. Podgórskim 1 odbywa się pierwszy odczyt z cyklu „Kultura życia seksualnego”. Mężczyznom wstęp wzbroniony.

28 października

1901 – „Głos Narodu” donosi: „Nabożeństwo żałobne za duszę śp. Michała Bałuckiego odprawionem zostanie we wtorek dnia 29-go b.m. o godzinie 10-tej rano w kościele księży Pijarów staraniem Koła artystyczno-literackiego w Krakowie”.

29 października

1848 – w szkole parafialnej Najświętszej Panny Marii przy ul. Szpitalnej po raz pierwszy spotyka się Komitet Polek, niewieścia sekcja Towarzystwa Naukowej Pomocy w Krakowa.

30 października

1889 – magistrat miasta Krakowa przypomina o nadal obowiązującym bezwzględnym zakazie polowania na „wewnętrznej i zewnętrznej przestrzeni twierdzy krakowskiej”.

31 października

1883 – na łamach „Nowej Reformy” ukazuje się ogłoszenie: „Beczki z wina, w różnych rozmiarach, są w handlu win pod firmą J. Paryzek w Półwsiu Zwierzynieckim Nr. 19, tanio do nabycia”.

1 listopada

1874 – Aleksander Kotsis odpowiada pozytywnie na propozycję dyrekcji krakowskiej Szkoły Sztuk Pięknych w sprawie objęcia profesury.

3 listopada

1826 – Józef Załuski, pełniący obowiązki rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego, podejmuje decyzję, że Akademia Sztuk Pięknych będzie podporządkowana bezpośrednio rektorowi UJ,

a nie – jak to było dotychczas – dziekanowi Oddziału Literatury Wydziału Filozoficznego.

4 listopada

1895 – umiera Kazimierz Stankiewicz, wuj Stanisława Wyspiańskiego, były konspirator, prawdopodobny wykonawca udanego zamachu na zniechęconym przez krakowian austriackim komisarzu Józefie Zajączkowskim.

5 listopada

1525 – Seweryn Boner, wielkorządca krakowski zawiera kontrakt z cechem cieśli w sprawie „obsługi wielkiego dzwonu królewskiego w katedrze”, zwanego Zygmuntem.

6 listopada

1913 – w „Ilustrowanym Kurjerze Codziennym” zamieszczono ogłoszenie: „Poszukuje się zaraz dwóch chłopaków do pakowania od lat 16. Zgłoszenia do fabryki J. Karmański i Ska, Kraków, Zwierzyniec.”

Pomóżmy kotom wolno żyjącym przetrwać okres zimowy

Zima zbliża się wielkimi krokami. Apelujemy o przystosowanie obiektów w sposób umożliwiający zapewnienie kotom wolno żyjącym schronienia przed zimmem i mrozem.

„Zwierzę, jako istota żyjąca, zdolna do odczuwania cierpienia, nie jest rzeczą. Człowiek jest mu winien poszanowanie, ochronę i opiekę” (art. 1 ust. 1 Ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o ochronie zwierząt).

Okres zimowy jest dla wolno żyjących kotów szczególnie niebezpieczną i trudną porą roku. W tym czasie potrzebują pomocy i opieki człowieka najbardziej. Bezpieczne schronienie przed mrozem pozwoli im przetrwać ten trudny okres.

Wydział Kształtowania Środowiska Urzędu Miasta Krakowa zwraca się z apelem do zarządców i właścicieli nieruchomości o otwarcie (uchylenie) na zimę części okienek w piwnicach czy też innych pomieszczeniach gospodarczych, w sposób pozwalający wolno żyjącym kotom znaleźć schronienie przed mrozem.

LISTOPAD w TAURON Arenie Kraków

11 listopada – Justin Bieber
17–20 listopada – Disney on Ice
25 listopada – Beata i Bajm „Bingo Tour”
26 listopada – Andrzejki 2016
27 listopada – Marin Garrix
więcej na: www.tauronarenakrakow.pl

Bezpłatne badania kolonoskopii

W ramach Programu Badań Przesiewowych raka jelita grubego Szpital Specjalistyczny im. Stefana Żeromskiego w Krakowie prowadzi bezpłatne badania kolonoskopii u pacjentów po 40. roku życia. Zapraszamy na konsultacje do naszych lekarzy, którzy odpowiedzą na każde pytanie. Rejestracja telefoniczna: 12 622-95-53 (codziennie w godz. 8.00–15.00), e-mailowa: badania.pbp@zeromski-szpital.pl lub bezpośrednio w rejestracji szpitalnej – os. Na Skarpie 66.

Do badań kwalifikują się:

- wszystkie osoby w wieku 50–65 lat bez objawów raka jelita grubego,
- osoby w wieku 40–65 lat bez objawów raka jelita grubego, które miały w rodzinie przynajmniej jednego krewnego pierwszego stopnia (rodzice, rodzeństwo, dzieci) z rakiem jelita grubego,
- osoby w wieku 25–65 lat pochodzące z rodziny HNPCC lub FAP. W tym przypadku konieczne jest potwierdzenie z Poradni Genetycznej. Do badań nie kwalifikujemy osób, które miały wykonaną kolonoskopię w ciągu ostatnich 10 lat.

Kolonoskopia to obejrzenie „od środka” całego jelita grubego za pomocą giętkiego instrumentu wprowadzonego przez odbyt. Do badania trzeba odpowiednio oczyścić jelito. Dokładnej instrukcji lekarz udzieli po ustaleniu terminu badania. Badania finansowane są przez Ministerstwo Zdrowia.

Ogłoszenie Gminy Miejskiej Kraków

31 grudnia 2016 r. upływa termin składania wniosków o wykup lokali mieszkalnych.

Sprzedaż komunalnych lokali mieszkalnych jest realizowana na zasadach ustalonych przepisami uchwały Nr XLVI/568/08 Rady Miasta Krakowa z dnia 11.06.2008 r. w sprawie zasad zbywania lokali mieszkalnych stanowiących własność Gminy Miejskiej Kraków oraz określenia warunków udzielenia bonifikaty i wysokości stawek procentowych (Dz. Urz. Woj. Małop. nr 566 poz. 3721, nr 591 poz. 3896, z 2010 r. nr 45 poz. 303, nr 647 poz. 5335, z 2011 r. nr 88 poz. 718, nr 265 poz. 2139, nr 349 poz. 2923, z 2012 r. poz. 7725, z 2013 r. poz. 4655 i 5430, z 2014 r. poz. 3439, z 2015 r. poz. 8385). Zgodnie z brzmieniem przepisu par. 11 tej uchwały „Termin składania wniosków o wykup lokali mieszkalnych upływa z dniem 31 grudnia 2016 r. (...)”. Zatem Gmina Miejska Kraków realizować będzie jedynie wnioski najemców złożone zgodnie z obowiązującą procedurą GS-21 – dostępną na stronie www.bip.krakow.pl – w podanym wyżej terminie.

Zarówno przepisy prawa miejscowego dotyczące sprzedaży lokali mieszkalnych stanowiących własność Gminy Miejskiej Kraków, polityki mieszkaniowej Gminy, jak i stosowne procedury dostępne są na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta Krakowa pod adresem www.bip.krakow.pl.

Przetargi na sprzedaż nieruchomości organizowane w listopadzie 2016 r.

Gmina Miejska Kraków oferuje do sprzedaży w trybie przetargu ustnego nieograniczonego niezabudowane nieruchomości gruntowe przeznaczone pod zabudowę usługową, hotelową, mieszkaniową jednorodzinną i wielorodzinną, garaże, lokale użytkowe, lokale mieszkalne, strychy do adaptacji oraz nieruchomości gruntowe zabudowane budynkami przeznaczonymi do remontu. Treść ogłoszeń o przetargach wraz z mapą lokalizacji zamieszczona jest na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Miasta Krakowa www.bip.krakow.pl (Finanse i Mienie/Nieruchomości Miasta Krakowa/Przetargi na Nieruchomości). Szczegółowe informacje odnośnie do nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży w trybie przetargu można uzyskać w Wydziale Skarbu Miasta ul. Kasprowicza 29, nr tel. 12 616-98 08, 12 616-98-09, w godzinach pracy urzędu. Aktualna oferta nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży:

Położenie nieruchomości	Nr działki	Powierzchnia w ha	Obręb	Cena wywoławcza w zł	Kwota wadium, Płatne do dnia	Data i godzina przetargu
ul. Bieżanowska 32A nieruchomość zabudowana budynkiem mieszkalnym o pow. 64,74 m kw.	569/13	0,0211	53 P	130 000,00	26 000,00 3.11.2016	8.11.2016, godz. 9.00

NAJWAŻNIEJSZE INFORMACJE Z KRAKOWA

TELEWIZJA
KRAKÓW
PL

RELACJE, WYWIADY, REPORTAŻE, DEBATY,
SAMORZĄD, NAUKA, KULTURA, ROZRYWKA,
BIZNES, ZDROWIE, TURYSTYKA, SPORT

telewizja.krakow.pl

[telewizjakrakowpl](https://www.facebook.com/telewizjakrakowpl)

KRAKÓW

jacek majchrowski
prezydent miasta krakowa
zaprasza

24-30.10.2016

intensywność

sofija andruchowycz
eleanor catton
michael cunningham
artur domostawski
richard flanagan
michel faber
géza röhrig
eustachy rylski
samar yazbek

CONRAD FESTIVAL

największy festiwal literacki
w europie środkowej

www.conradfestival.com
znajdź nas: #conradfestival

ORGANIZATORZY:

kbf★

WSPARCIE:

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

dofinansowano
ze środków Ministra
Kultury i Dziedzictwa
Narodowego

NARODOWY
PROGRAM
ROZWOJU
CZYTELNICTWA